TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 3. — 1924 Lauantaina, tammikuun 5 p. — Sat. Jan. 5. VIII Vuosik. - Vol. VIII

Kommunistien juttu esillä Turun hovissa

Kommunistijutun toisen jakson käsittelyssä jatketaan syytettyjen kuulustelua. Juttua seuraamaan oli saapunut ruotsinmaalainen asianajaja George Branting, jolta viranomaiset aikaisemmin olivat kieltäneet passiviisumin. Asianajaja B. oli vain kuuntelijana pyytämättä ainakaan vielä ellen oikeudelta lupaa saada avustaa syytettyjä, sillä hän ei vielä ollut syventynyt jutun asiakirjoihin.

Jutun käsittelyä jatkettaessa kuultiin ensiksi

Arvo Aleksanteri Alppia,

jota koskevassa syytekirjelmässä sanotaan m.m., että hän on liittynyt sosialistiseen työväenpuolueeseen heti sen perustamisen jälkeen, toiminut Turun vaalipiirin sos. piiritoimikunnan jäsenenä maaliskuun 20 p:stä 1922 vangitsemiseensa saakka sekä edustanut Turun sosialistista kunnallisjärjestöä vaalipiirin sos. piirijärjestön edustajakokouksessa 1920—1921 ja 1922. Alppi tutkinnossa on Alppi kertonut olevansa ammatiltaan puuseppä. Turun kaupunginvaltuustossa on hän kommunistisen puolueen edustajana. Tuomittu kapinasta 3 vuodeksi kuritushuoneeseen, jota oli kärsimässä Tammisaaressa, kunnes pääsi ehdolliseen vapauteen. 20. 3. 1922 oli valittu Turun eteläisen vaalip. sos. piiritoimikunnan jäseneksi, kuuluen siihen pidättämiseensä saakka. Ei ole koskaan ollut Helsingissä pidetyissä puolueen tai muissa kokouksissa. 15—17. 5 1923 pidetyn piiritoimikuntien edustajakokouksen päätöksistä ei tiennyt muuta kuin mitä oli niistä ollut julkaistuna Sos. Aikakauslehdessä. Ei tiennyt myöskään Pietarissa olevan kommunistipuolueen ja S.S.T. T:n välillä olevan mitään suhteita eikä sitä, oliko puolue saanut rahoja Venäjältä. Salaisesta toiminnasta ei myöskään tiennyt mitään ja sanomalehtien oli luullut tulevan toimeen ilmoitus- ja tilaustuloilla. Suhteista kolmanteen internationaleen poliisikuulustelussa sanonut, etteivät lait salli puolueiden liittyä siihen, vaikka haluakin olisi. Alppi myönsi tutkintopöytäkirjat oikeiksi, samoinkuin sen, että piirijärjestöjen edustajakokouksessa oli ollut menettelytapavaliokunnan jäsenenä ja että kokouksessa oli tapahtunut, kuten jälestäpäin painetussa pöytäkirjassa kerrotaan. Poliisikuulustelupöytäkirjassa hänen lausumakseen suhteestaan kolmanteen internationaleen koskevan kohdan, jossa sanotaan, että puolue toimi sen päätösten mukaisesti, väitti hän erehdyttäväksi, kun liittymisestä ei tullut mitään.

Petteri Tikkanen,

on toiminut Turun sosialistisen kunnallisjärjestön puheenjohtajana v. 1922 ja Turun etel. vp. sos. piiritoimikunnan puheenjohtajana vuoden 1922 maalisk. 20 p:stä vangitsemiseensa saakka. Oli Turun sos. dem. (komm.) nuoriso-osaston edustajana sanotun liiton edustajakokouksessa maaliskuussa 1922. Kapinan aikana oli ollut Hämeenlinnassa muonituspäällikkönä ja kirjurina. Kuulunut vaatetustyöläisten ammattiosastoon ja sen kautta S.S.T.P:n. Ei luullut olleensa puolueella ohjelmaa. Kun oli näytetty sääntöjä ja ohjelmaa oli luullut, että ne ovat vain luonnoksia. Piirijärjestöillä on rekisteröidyt säännöt. Juttu salaisesta toiminnasta ja käynti Venäjällä on vain rajarikos aivan samanlainen kuin käynti Suotsissa. Ei tiedä olevan puolueella minkäänlaisia suhteita Pietarissa oleviin kommunisteihin. Taloudelliset suhteensa ilmoitti niitä puheenjohtajan tiedustellessa samanlaisiksi kuin muidenkin työväen so. kurjiksi. Rankaistusta kapinasta oli kärsinyt Hämeenlinnan vankileirillä. Sittemmin on ollut ehdollisesti vapautettuna. Sa Turun sos. (komm.) nuoriso-osaston edustajakokouksessa 27—30 3. 1922 Helsingissä, jossa myöskin oli ottanut osaa keskusteluun ohjelmakysymyksestä ja asettunut lievemmän ohjelman kannalle, kuten pöytäkirja osoittaa. Tikkanen huomautti vielä, että sosialistiset yhdistykset, joissa hän on toiminut, ovat oikeet rekisteröityjä ja arveli, etteivät puolueensa lehdet ole saaneet avustusta Venäjältä.

Maalari Antti Landström

on toiminut Satakunnan sos. (komm.) nuorisopiiritoimikunnan puheenjohtajana 1921, Satak. sos. piiritoimikunnan jäsenenä toukokuun 25 p:stä 1922 pidättämiseensä saakka sekä puheenjohtajana Satak. sos. piirijärjestön edustajakokouksessa 21—22. 3 1923. Ottanut Satak. nuorisopiirijärjestön edustajana osaa nuorisoliiton liittoneuvoston kokoukseen 27. 2. 1921. Kapinan aikana ollut sairaalassa. Kuulunut Porin sos. (komm.) yhdistykseen ja ollut varajäsenenä piiritoimikunnassa. Varajäsenenä ei hänellä ollut jäsenoikeuksia. Oli kuulunut Porin kommunistiseen piiritoimikuntaan sihteerinä ja ollut edustajana piirikokouksessa. Oli ollut kommunistien eduskuntaehdokkaana Turun pohjoisessa piirissä, mutta ei tullut valituksi. Oikeudessa kuultuna ilmoitti, että on ollut Satakunnan sos. (komm.) nuorisopiiritoimikunnan puheenjohtajana v. 1921 sekä toukokuun 25 p:stä 1922 pidättämiseensä saakka. Piiritoimikunnan jäsenenä oli piirijärjestön edustajakokouksessa Porissa 21—22. 4. 1923 toisena puheenjohtajana. Helmikuussa 1921 valittiin sos. (komm.) kunnallistoimikuntaan. Oli ollut Satakunnan nuorisopiirisoliiton liittoneuvoston kokouksessa Helsingissä 27. 2. 1921 ja sanonut liiton silloin päättäneen liittyä kommunistiseen nuorisointernatsionaaliin omalla ohjelmallaan.

Syyttäjä Uggeldahlin kysymyksen johdosta, eikö syytetty Satakunnan sos. piiritoimikunnan puheenjohtajana lokakuusta 1920 alkaen 13. 1. 1921 saakka, jolloin piiritoimikunta oli päätetty siirtää Raumalle, sanoi syytetty olleensa joko puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana, mutta joka tapauksessa johtaneensa puhetta toimikunnan eri kokouksissa.

Uggeldahlin kysymykseen, mistä piiritoimikunta oli saanut ne avustukset yhteensä 11,000 mk., joista on mainittu piiritoimik. pöytäkirjoissa 1. 1. 1921 pyk. 9, sanoi syytetty, että raha-asioita oli hoitanut piirisihteeri, joten ei lähemmin tunne asiaa, mutta oli avustukset syytetyn tietämän mukaan saatu vuoden kuluessa vähemmissä erissä puoluetoimikunnalta.

Syytetty huomautti, ettei ole selvitetty hänen harjoittaneen mitään rikollista toimintaa, jonka tähden pyysi syytteen kumottavaksi ja pääs tä vapaalle jalalle.

Yrjö Henrik Lindholm,

Satak. sos. piiritoimikunnan jäsen 24. 2. 1922 pidättämiseensä saakka ja puheenjohtajana 25. 5. 1922 toukokuun 19 päivään 1923. Sekatyöläinen. Tuomittu kapinasta 4 vuodeksi. Syksyllä 1918 päässyt ehdolliseen vapauteen. Ilman omaa suostumustaan tullut valituksi sos. piiritoimikuntaan v. 1923, mutta silti ottanut osaa sen kokouksiin. Taloudellinen asema perin huono. Nyt kertoi syytetty, että oli päässyt ehdolliseen vaauteen Tammisaaren vankileiriltä 6. 11. 1918 ja että on ollut puheoikeutettuna läsnä sos. piirijärjestöjen edustajakokouksessa 21—22. 4. 1923 ja että on ollut Satak. sos. piiritoimikunnan jäsen 24. 2. 1922 alkaen aina pidättämiseensä saakka sekä väliaikaisena sihteerinä 24. 2. 1922 saman vuoden toukokuun 25 päivään sekä siitä lähtien puheenjohtajana kuluvan vuoden huhtik. 22 päivään. Kertoi olleensa piiritoimikunnan valitsemana toisena jäsenenä siinä toimikunnassa, joka ammatillisten ja sos. nuorisotoimikuntain kanssa oli asetettu järjestämään vastaista valitustyötä. Kysyttynä, minkä ohjelman mukaan piirissä oli toimittu, ilmoitti, että järjestöllä oli rekisteröidyt säännöt, joiden mukaan toimittiin.

Avustaja Joutsenlahti, syytetyn viime huomautukseen viitaten pyysi, että syytetty jo ennen lopullista päätöstä laskettaisiin vapaalle jalalle.

Venäjältä lähetystö Canadaan

Moskova. — Venäjän kauppalähetystö lähtee pian matkalle Canadaan. Lähetystön esimiehenä tulee olemaan Jassikof. Matkan tarkoituksena on myydä hamppua, pellavaa, vuotia ja malmia ja ostaa canadalaisilta firmoilta maanviljelyskoneita ja rautatietarpeita.

Yhdysvaltain Workerspartyn konventioni

Chicago, Ill. — Workerspuolueen kolmas konventsiooni alkoi täällä kello 10 sunnuntaiaamuna Imperial Haalilla. Konventsioonissa on viisikymmentäyksi edustajaa, kaksikymmentä puolueen toimeenpanevan komitean jäsentä ja yhdeksäntoista veljesedustajaa. Konventsionin ensimäisenä päivänä teki puolueen toimeenpanevan komitean sihteeri tov. Ruthenberg laajasti selkoa toimeenpanevan komitean toiminnasta.

Sunnuntain istunnon puheenjohtajaksi valittiin tov. Bittelman ja konventsioonin sihteeriksi tov. Martin Abern.

Canada saa lisää juutalaisroikaleita

Halifax. — Joukko Venäjän juutalaisia, joiden lukumäärä nousee 256, jotka ovat vetelehtineet viimeiset pari vuotta Rumaniassa paossa Venäjän neuvostohallitusta, on saapunut tänne asettuakseen olemaan Canadassa. Näiden juutalaisten sanotaan muodostavan etujoukon noin kuuteen tuhanteen nousevasta joukosta, jotka myöhemmin saapuvat Canadaan ja Yhdysvaltoihin.

Tuhannen vaunulastia paperia setelirahaksi

Berlin. — Tuhannen vaunulastia paperia käytettiin Saksassa viime vuoden ajalla paperirahan painattamisessa. Rahaa painettiin 130 eri kirjapainossa, joissa työskenteli yhteensä 25,000 henkilöä. Paperia valmistettiin 35 eri paperimyllyssä.

Armeijan menoja supistetaan Irlannissa

Lontoo. — The Sunday Timeslehden Dublinin kirjeenvaihtaja kertoo, että Vapaa Valtion hallitus on päättänyt toimittaa armeijan uudelleenjärjestämisen ja käyttää mallina Ranskan nykyistä armeijaa. Sen jälkeen on rahaministeriön päätös armeijan menojen rajottamisesta 4,000,000 puntaan julaistu. Tämän seurauksena tulee Irlannin seisova armeija käsittämään noin 20,000 miestä. Erikoinen harjotuskoulu tullaan perustamaan upseerien harjottamista varten ja armeijan johto järjestetään niin, että armeijaa voidaan tarpeen vaatiessa laajentaa enemmällä kuin puolella vähentämättä armeijan johdon tehokkuutta.

Muinaislöytöjä Babylonin lähistöillä

Bagdad. — Tohtori Landon ilmottaa löytäneensä 10 eekkeriä käsittävän raunion Cheimerin ympäristöllä, lähellä Babylonia. Raunioilla arvellaan sijainneen varhaisen Kish kuningaskunnan kaupungin.

Manitoban lainlaatijakunta kokoontuu

Winnipeg. — Manitoban lainlaatijakunta kokoontuu istuntoonsa tammikuun 10 päivänä, kuten virallisessa tiedonannossa ilmotetaan.

Keinottelijoita karkotetaan Neuvosto-Venäjältä

Moskova. — Joukko keinottelijoita, jotka on havaittu syyllisiksi uuden talouspolitiikan käyttämiseen omien tarkotusperiensä saavuttamiseksi neuvostohallitusta vahingoittavalla tavalla, karkotettiin Moskovasta jouluaattona. Niiden huhujen kumoamiseksi, joissa joukkovangitsemisien kerrotaan osottavan uuden talouspolitiikan hylkäämistä, Dzerjinsky, poliittisen poliisilaitoksen johtaja, on julkaissut virallisen selostuksen, jossa ilmotetaan, että noin tuhannen vangitsemista ja karkotusta on toimitettu sen johdosta kun uutta talouspolitiikkaa on käytetty voittoiluun. Selostuksessa sanotaan, että hallituksen toimenpiteet eivät koske niitä henkilöitä, jotka maksavat veronsa ja harjottavat laillista kauppaa sekä siten takaavat uuden talouspolitiikan pysyväisyyden.

Norjalaiset tutkimassa rautateitten sähköistämistä

Montreal. — Norjalainen sähkö- ja koneinsinööreistä kokoonpantu komissioni, joka on ollut kaksi kuukautta kestävällä tutkimusmatkalla Yhdysvalloissa ja Canadassa tutkien rautateitten sähköistämistä, on nykyään täällä tutustumassa Canadian Pacific rautatien sähköistämispolitiikkaan. Kaikki komissionin jäsenet ovat Norjan hallituksen rautateitten palveluksessa olevia insinöörejä ja Norjan rautateitten yleinen edustaja Canadassa ja Yhdysvalloissa on seurannut heitä tutkimusmatkallaan. Komissionin jäsenet sanoivat, että Canadan ja Yhdysvaltain rautateitten sähköistämisessä käytetyt menettelytavat voidaan helposti sovelluttaa käytäntöön Norjan rautateitten sähköistämisessä. Norjan hallitus suunnittelee kaikkien rautateittensä sähköistämistä tarkotuksella supistaa menoja ja tehostaa liikennettä. Uusia rautateitä aijotaan myöskin rakentaa ja käyttää sähköllä.

Winnipegiläinen tuomari joutunut kiinni kavalluksesta

St. Louis, Mo. — Apulaistuomari Heath Jackson Winnipegistä, Man., joka on 96:nnen canadalaisen jalkaväkirykmentin majuri, vangittiin täällä Winnipegistä saapuneen sähkösanoman perusteella, missä ilmotettiin, että Jacksonia syytetään $3,415 kavaltamisesta ja vaadittiin hänen vangitsemistaan. Poliisit kertovat winnipegiläisten viranomaisten päässeen hänen jäljilleen Jacksonin itsensä kirjottaman kirjeen avulla, jonka hän oli lähettänyt Winnipegin viranomaisille väärällä nimellä ja jossa hän selitti Jacksonin olevan rehellisen miehen ja ehdotti syytöksen peruuttamista.

Sanomalehtipaperin myyntiveroa alennettu

Ottawa. — Hallitus alensi sanomalehtipaperin myyntiveron kuudesta prosentista kolmeen prosenttiin t.k. ensimäinen päivä.

Italia huolissaan Ranskan hankkeista

Lontoo. — Täkäläisissä diplomaattisissa piireissä selitetään, että Ranskan tekemä sopimus Tsekko-Slovakian kanssa on tähdätty yhtä hyvin Italiaa kuin Saksaakin vastaan. Sopimus on Italiassa herättänyt suurta suuttumusta ja huolestuneisuutta.

Ranskan sanotaan myöskin pyrkivän yhteisymmärrykseen Kreikan kanssa. Tässä tarkotuksessa Ranska kannattaa tasavaltalaista liikettä Kreikassa. Siltä varalta jos yritykset tasavallan perustamiseksi epäonnistuisivat, sanotaan Ranskalla olevan kaksi miestä kuninkaan paikkaa varten. Toinen on Bourbonin ja Parman ruhtinas Sixtus ja toinen Kreikan prinssi George.

Puhetta Labor Partyn tulosta hallitusohjiin

Lontoo. — Muutamissa poliittisissa piireissä pidetään varmana työväenpuolueen hallitusohjaksiin astumista tammikuun puolivälissä. Vanhoillisissa piireissä odotetaan pelolla ja epätoivolla sen hetken koittamista. Jokainen käsittää hallituksen muodostamisen jättämistä työväenpuolueelle suurimerkitykselisenä tapauksena Englannissa.

Työväenpuolueen johtohenkilöt koettavat ottaa aseman vakavalta kannalta. Alkää hermostuko, selittävät he. Me olemme yhtä hyviä englantilaisia kuin kuka hyvänsä. Me tuomme rauhan, eikä miekkaa niin hyvin kansalliseen kuin kansainväliseenkin elämään.

Rautatietyöläisten johtomies J. H. Thomas lausuu Sunday Timesissa julkaisemassaan artikkelissaan m. m. seuraavaa:

«Me emme tule ottamaan vallan ohjaksia erikoisella innostuksella tai sillä ajatuksella, että me olemme kekkereissä. Juttu on päinvastainen. Me tulemme toimimaan vastuunalaisuuden ja perustuslaillisten velvotusten alaisena, ollen täysin tietoinen vaikeuksistamme ja vaaroista. Työväenhallitus ei lähde heti särkemään valtakuntaa ja särkemään omistusoikeuksia tasa-arvoisuuden järjestelmän alkamiseksi. Sellaista saattavat ainoastaan narrit ja harhaanjohdetut ajatella. Työväenhallituksen tunnuslauseena tulee olemaan: Tositoveruus ja tosipyrkimys kaikkien yhteiskunnalliseen oikeuteen.»

Kovia myrskyjä Mustalla merellä

Moskova. — Odessasta saapuneiden tietojen mukaan Mustalla merellä ja Asovan merellä on vallinnut ankara myrsky joulukuun 24 ja 26 välisinä päivinä. Novorossyekin satama on kärsinyt vakavia vaurioita, niin että viljan lastaaminen on täytynyt keskeyttää. Lukuisia laivoja on pahasti viottunut ja kaikista päättäen joitain hukkunutkin, niiden joukossa Yhdysvaltain hallituksen omistama rahtilaiva Coneios, jonka viimeisimpien tietojen mukaan sanotaan uponneen miehistöineen päivineen. Laivan miehistö nousi 39:sään.

Hirvittäviä lumimyrskyjä Itävallassa

Wieni. — Itävallassa on vallinnut yhtämittainen lumimyrsky jo yhdeksän vuorokautta. Paikoittain on kovia pakkasia. Tasangoilla on satanut lunta kuusi jalkaa. Alppiseuduilla ovat kylät joutuneet eristetyiksi muusta maailmasta. Liikenne Sveitsin kautta on keskeytyksissä. Matkustajaliikenne Saksan ja Tsekko-Slovakian kautta on niin ikään epäjärjestyksessä.

Kaikissa Itävallan kaupungeissa tunnetaan elintarpeiden puutetta. Suurempi metsänriista kaikkoilee vuoristolta lakeuksille ja maanviljelysseuduille.

Osa Pariisia tulvan vallassa

Pariisi. — Osa Pariisia on veden vallassa Seine joessa vallitsevan tulvan takia. Viime päivinä vallinneet rankkasateet ovat kohottaneet veden Seine-virrassa yli äyräittensä. Varsinkin läntinen ja itäinen laitakaupunki ovat veden vallassa, niin että kaupungin katuja täytyy kulkea veneellä.

Vartti viinaa sallittu Turkissa

Lontoo. — Konstantinopolista saapuneessa sähkösanomassa tiedotetaan, että Turkin oikeusministeri on antanut julistuksen, että äsken voimaan astunutta kieltolakia ei tulla sovittamaan niihin henkilöihin, joiden hallussa on korkeintaan noin «vartti» väkijuomia.

Venäläisten monarkistien salahankkeet

Lontoo. — Täällä on annettu julkisuuteen tieto, että Venäjän monarkisteilla on toiminnassa laajakantoinen salainen järjestö, jonka tarkotuksena on monarkian voimaan saattaminen Venäjällä. Järjestöllä on alaosastoja kaikissa tärkeimmissä maissa, kuten Englannissa ja Yhdysvalloissa. Monarkistien lähimpänä tarkotuksena on suurherttua Cyrillin Venäjän valtaistuimelle saattaminen.

Hallitusta vaaditaan ostamaan kotimaista hiiltä

Ottawa. — Canadan hallitusta on pyydetty ostamaan Nova Scotian rautateillä tarvittavaa hiiltä mieluummin Nova Scotiasta kuin eiunion tuottajilta Yhdysvalloissa. Pyynnön on tehnyt U. M. W. A. 26:nnen piirin toimeenpaneva komitea Canadan hallitukselle Ottawaan Glace Baystä lähettämässään sähkösanomassa. Sähkösanomassa selitetään, että edellämainittu toimenpide lieventäisi Cape Bretonissa vallitsevaa työttömyyttä. British Empire teräsyhtiön kaivoksilla tuotettiin viime vuonna enemmän hiiltä kuin toisina sodanjälkeisinä vuosina ja nyt on yhtiö erottanut työstä puolet työläisistään ja nykyään työssä olevat työläiset saavat tehdä ainoastaan kolme päivää viikossa työtä.

Työstä erotettujen ja puolta aikaa tekevien kaivostyöläisten perheet ovat joutuneet suureen puutteeseen, etupäässä Sydneyn piirissä ja työttömyyden lieventämiseksi tulee viipymättä ryhtyä toimenpiteisiin, ilmotetaan hallitukselle lähetetyssä anomuksessa.

Saksa lähettänyt protestin Ranskalle

Berlin. — Pariisissa oleva Saksan diplomaattinen edustaja on jättänyt Ranskan hallitukselle protestin sitä vastaan, että ranskalaisten Ruhrin miehitetyillä alueilla ottamia vankeja on lähetetty Dreyfusjutun yhteydessä surullisen kuuluisaksi tulleelle Pirun saarelle. Ne ainekset Saksassa, jotka haluaisivat nähdä Saksan ja Ranskan välit rikkoutuneina, ovat uudelleen ryhtyneet painostamaan Saksan hallitusta, että sen on katkaistava suhteensa Ranskan kanssa jos saksalaisia vankeja kuletetaan edelleenkin Pirun saarelle. Hallitus on ainakin toistaiseksi tyytynyt pelkkään protestiin.

'Hänen majesteettinsa' turvaa Jumalaan

Lontoo. — Lontoon pormestarilta saamaan uuden vuoden toivotukseen lähettämässään vastauksessaan lausuu Englannin kuningas George seuraavaa:

«Minä olen varma, että Jumalan avulla Englannin kansa, uskollisena yleville traditsioneilleen, tulee voittamaan ne vaikeudet, mitä tämän vuosikymmenen loppu tulee sille asettamaan, joka kunniakkaasti ta saavutuksistaan on silti kätkenyt itsessään paljon koettelemuksia ja kärsimyksiä.»

Turkki antanut sveitsiläisille konsessionin

Lontoo. — Tänne tulleissa tiedonannoissa kerrotaan, että Angoran hallitus on luovuttanut paljon puhuttuun Chesterin konsessioniin sisältyvät oikeudet, jotka äskettäin peruutettiin, sveitsiläiselle syndikaatille. Syndikaatti on luvannut hankkia Turkille varoja Anatolian rautatien takaisin ostamiseksi. Vastapalkkioksi tästä Turkki jättää rautatien käyttöoikeudet syndikaatille, joka pitää yllä rautatieliikennettä Turkin puolesta.

Porvaristo pelkää työväestön valtaanpääsyä

Lontoo. — Daily Mail käy päivä päivältä yhä levottomammaksi sen johdosta kun liberaalien johtomies Asquith on kieltäytynyt antamasta kannatustaan nykyiselle konservatiselle hallitukselle. Viimeisessä numerossaan lehti huomauttaa, että jos Asquith lopultakin kieltää kannatuksensa, merkitsee se hänen puolueensa perikatoa.

«Me emme epäröi sanoa, lausuu lehti, että jos sosialistit pääsevät valtaan, merkitsee se suurinta mullistusta maassa mitä on ollut sen jälkeen kun normandilaiset vallottivat maan.»

Suomalaiset mestaripainijat Itävallassa

Maa-ottelu-painissa Itävallan Työväen Voimisteluliiton ja Suomen Työväen Urheiluliiton välillä pidettiin Wienissä äskettäin. Työväen Urheiluliittoon saapuneen sähkösanoman mukaan on ottelun tulos seuraava:

Sarja alle 60kg: P. Suomi ja Gustav Boukal, ratkaisematon.

Sarja alle 67½ kg: S. Lindqvist voitti Wagnerin.

Sarja alle 75 kg: W. Kajander voitti Lorens Korzandese'n.

Sarja alle 82½ kg: O. Pellinen voitti Franz Drahazal'in.

Sarja yli 82½ kg: O. Meisvuori ja Franz Bachraty, ratkaisematon.

Edellämainitut itävaltalaiset painijat kuuluvat Eyganievicg-nimiseen seuraan, joka on Itävallan paras painiseura.

Myös Unkariin on sikäläisen työväen urheiluliiton taholta pydetty Suomen TUL:n painijoita kilpailemaan ja matkustanevatkin edellämainitut painijat Unkariin.

I.w.w:läisten takausrahat on menetetty

Chicago. — Otto Christensen, «Bill» Haywoodin ja muiden tunnettujen i.w.w:läisten, jotka olivat liittohallituksen tuomarin Landiksen tuomittavina, lakimies on, luovuttanut Yhdysvaltain oikeuslaitokselle 50,000 dollaria, mikä summa oli määrätty takaukseksi kuudelle syytetylle, jotka eivät saapuneet kärsimään rangaistustaan.

Haywood pakeni tovereidensa kanssa Venäjälle, koska se oli maa, joka saattoi antaa suojan vainotuille työläisille.

Lakimies Otto Christensen jätti mainitun summan maksuosotuksen muodossa ja tämän kautta saadaan «kirjat nyt suletuiksi». Tähän summaan sisältyvät Leo Laukin, George Andreytchinin, Fred Jaakkolan, Groved H. Perryn, Herbert McCutucheonin ja Vladimir Losieffin takausrahat.

Daily Heraldin tulevaisuudesta

Englannin työväenpuolueen toimeenpanevakomitea ja ammattiunioiden keskusneuvosto ovat antaneet julistuksen Englannin ainoan työväenlehden Daily Heraldin tukemisesta. Näissä julistuksissa kehotetaan Englannin työväestöä pitämään pystyssä maan ainoa päivälehti. Lehden tilaajamäärä on jo yli 373,000 ja lehti ei tarvitse suoranaista raha-avustusta, vaan sen sijaan erikoisponnistuksia lehden tilaajamäärän kohottamiseksi ja lehden tunnetuksi tekemiseksi. Hommana on saada lehden tilaajamäärä puoleen miljoonaan ennen parlamentin istunnon alkamista.

Tasavallan henki viriää Kreikassa

Ateena. — «Eläköön tasavalta, alas kuningas», kaikuvat huudot Kreikan parlamentin alahuoneessa uuden vallankumouksellisen hallituksen siirtyessä kansalliskonventionin käsiin.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, Vastaava — S. G. NEIL, Toimitussapulainen

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 8.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Luokkataisteluvankien puolesta

Niinkuin tavallisessa sodassa, niin myös luokkataistelussakin tapahtuu sotavankien kaappaamisia. Lukuisia Canadan työväenliikkeen miehiä viruu tänä päivänä vankiloissa sen yksinkertaisen syyn takia, että he ovat ottaneet osaa taisteluun työväen etujen puolesta.

Luokkavankien polttopiste on tällä kertaa Nova Scotiassa, jossa juuri päättyneen vuoden ankarimmat työtaistelutkin käytiin. Kymmenkunta työläistä on paraikaa kärsimässä kahden vuoden vankilatuomiota, jotka heille langetettiin viime heinäkuussa käydyn hiilenkaivajien ja terästyöläisten lakkotaistelun johdosta. Tuomittujen joukossa on mainarien järjestön entinen sihteeri MacLachlan, jonka vetoomus uutta oikeuden kuulustelua varten on juuri ollut oikeuden käsiteltävänä. Päätöstä uudesta tuomiosta ei ole vielä annettu ja tuskinpa tullaan antamaankaan.

Ympäri Canadaa ovat erinäiset työväen järjestöt koonneet varoja ja pitäneet protestikokouksia vangittujen vapauttamiseksi. Niin hyvin ammattijärjestöt kuin työläisten valtiolliset ryhmittymätkin ovat olleet toimessa. Canadan järjestyneet työläiset ovat tehneet tiettäväksi, että he eivät hyväksy oman luokkansa jäsenten mielivaltaisia tyrmään telkeämisiä.

Koska kaikista päättäen näyttää siltä, että Nova Scotian luokkataisteluvankien eduksi voidaan toimia ainakin yhtä hyvin työväestön joukkovoiman painostuksella kuin juriittisilla keinoillakin, on työväen järjestöillä edelleenkin syytä protesteilla ja muulla painostuksella vaikuttaa luokkataisteluvankien vapauttamiseksi. Meidän suomalaistenkin olisi syytä tarttua tiukemmin asiaan. Me seurasimme jakamattomalla myötätunnolla Nova Scotian työläisten viimekesäistä uljasta taistelua. Tämän taistelun seurausten selvittelyihin olemme me myöskin kaikesta voimastamme velvolliset.

Koneitten aikakausi

Amerikan sikaarityöläisten järjestön jäsenistö on juuri toimitetussa yleisäänestyksessä antanut hyväksymisensä koneiden käytäntöön ottamiselle sikaarien valmistuksessa. Sikaarityöläiset ovat vuodesta vuoteen itsepintaisesti taistelleet koneiden käytäntöönottamista vastaan. Tätä taistelua on käyty osittain persoonakohtaisten ammattietujen vuoksi, osittain myöskin sen käsityksen nojalla, että työläisten elinehtojen korjaaminen vaatisi yleensä koneiden syrjäyttämistä niin paljon kuin mahdollista.

On ollut aika, jolloin työläiset ovat taistelleet koneiden käytäntöön ottoa vastaan niin jyrkästi, että koneitten särkeminen muodostui aivan yleiseksi, varsinkin Englannissa, jossa koneteollisuus on ensiksi astunut käytäntöön. Työläiset jo silloin aavistivat, että kone oli saattava heidät automaattisiksi, kylmiksi tuotannon välikappaleiksi, joka toiselta puolen polki heidän palkkojaan ja samalla viskasi kokonaisia työläisjoukkoja työttömäin armeijaan.

Taistelu koneita vastaan on kuitenkin aina ollut tuloksetonta epätoivon kamppailua. Koneteollisuuteen liittyvät tuotannon lait ovat olleet voimakkaampia kuin sitä vastaan kohdistetut ankarimmatkin hyökkäykset.

Koneiden käytäntöön otosta ja koneteollisuudesta onkin muodostunut juuri se pohja, jolla seisten työläisille on mahdollista alistaa ensin luonnon ja sitten itse tuotantotoimen perustavat yhteiskunnalliset voimat alamaisekseen. Käsityön ja käsiteollisuuden ahtaat rajat ovat lopputingassa olleet itse työläisten ja hänen luokkansa kehityksen kahleina. Jos tehdasjärjestelmä tuotannollisessa elämässä on ollut vallankumouksellinen, niin samassa suhteessa on se myöskin vallankumouksellinen työläisten yhteiskunnallisen tason kohottamisessa. Se on luonut hajanaiset ja epämääräiset tuottajain joukot yhdeksi suureksi teollisuustyöläisten armeijaksi, joka asemansa perusteella ja pakosta joutuu asettelemaan kumouksellisesti ei jotakin yksityistä konetta tai määrätyn tuotantolaitoksen koneistoa, vaan koko kapitalistista järjestelmää vastaan, joka tuotantokoneistoa käyttää työläisten orjuuttamisen välikappaleena. Se on tämä sama koneteollisuuden suorittama vallankumous, joka tekee mahdolliseksi työläisten nousemisen tuotannollisen elämän herraksi ja siten oman vapautensa ja yhteiskunnallisen kehityksen herraksi.

Militaristien kavalat hankkeet

Juuri julaistu Ranskan ja Tsekko-Slovakian välinen kauppa- ja sotilassopimus on herättänyt syvää huolta Europan työväestön ja erinäisten valtojen keskuudessa. Tämä sopimus antaa uusia todistuksia Ranskan militaristien sotaisista hankkeista. Samalla kun monissa maissa todella ajatellaan olojen vakiinnuttamista tasapainoisempaan tilaan suursodan kaaoksesta, pyrkii Ranska militaristista mahtiansa lisäämällä pääsemään määrääväksi tekijäksi Europassa. Tsekko-Slovakian kanssa tehty sopimus kaikissa suhteissaan tähtää siihen. Se vahvistaa Ranskan asemaa sanottamattomasti. Tsekko-Slovakia, joka muodostettiin rauhansopimuksessa suoritettujen palottelujen kautta, lupaa muodostua sangen vaikutusvaltaiseksi tekijäksi Europan taloudessa ja politiikassa. Tsekko-Slovakia, joka muodostettiin suurelta osalta Itävalta-Unkarilta anastetuista rikkaista alueista, on uutuutensa keväisellä voimalla lähtenyt rakentamaan ja lujittamaan itselleen pysyvästä paikkaa ihmiskunnan historiassa. Sen tuotannollinen elämä osottaa voimakasta nousua, josta jo kuvaa sekin, että tsekko-slovakialaisia tuotteita on alkanut ilmestyä yksinpä Canadan markkinoilla. Ranskalle on tästä liittolaisesta niin hyvin taloudellisesti kuin sotilaallisestikin hyvä tuki. Sen maantieteellinen asema Saksan eteläisellä rajalla muodostaa Ranskalle tärkeän tukikohdan sotilastoimissa Saksaa vastaan. Jo entuudestaan on Ranskalla liittokohtansa Belgiassa ja Puolassa. Tsekko-Slovakian liittoon pyrkiessä on Ranskan militaristeja kannustanut suunnitelma saada sen pahin vihollinen, Saksa entistä tarkemmin taloudellisen ja sotilaallisen saartoketjunsa piiriin. Ja niin me näemme Ranskan, joka sodan aikana sadatteli kaikkien kuuluvammin sodan ja militarismin kirousta, nyt itse valjastavan itseänsä kaikkien intohimoisemmin ja kavalammin militarismin sotavankkurien eteen.

Canadan väestölle uusia maksuja

Canadassa vuoden jamassa voimaan astunut kuuden prosentin myyntiarvo on taas yksi uusi keino, jonka avulla kiskotaan varoja huikeiden sotavelkojen peittämiseksi. Canadan hallitus on yhtä viisas kuin muidenkin porvarimaiden hallitukset. Sekin osaa yhä uusien ja uusien verojen sälyttämisen taidon. Sekin osaa keksiä uusia menettelyjä, joiden avulla voisi pistää kädet entistä syvemmälle kansan taskuun ja sellaisella tavalla, ettei sitä yleensä huomattaisi tai joka ei herättäisi erikoisempaa napinaa uhreissaan.

Tämä uusi vero koskee kuitenkin vähävaraista väestöä paljon ankarammin ja suoranaisemmin kuin monet muut verot. Teollisuuden harjottajat ja liikemiehet, jotka ensi kädessä joutuvat verosta vastaamaan, tulevat sen kautta kiskomaan pienempienkin elämän välttämättömyyksien käyttäjiltä kaksinkerroin.

Patriootit puhuvat tavallisesti ylpeillen Canadasta voittajamaana. Kyseessä oleva vero on yksi niitä «voittoja», joita Canadan väestö on suursodan kautta saavuttanut. Noin kolmen biljoonan dollarin velkataakka painaa Canadan vähälukuisen väestön hartioilla. Sodan aikana käytetyt miljoonat ja biljoonat ovat niiden suurhuijarien kassaholveissa, joiden dollarinälkää sodan hirvittävällä verileikillä tyydytettiin. Heidän huikean huijauksen laskuja riittää vielä monien tulevien sukupolvien maksettavaksi.

Rautatietyöläisten lakkoäänestys

Rautateiden korjaustyöläisten ja konepajatyöläisten keskuudessa käynnissä oleva äänestys ennustaa laajakantoista lakkotaistelua Canadassa. Jos lopputulokset osottavat sitä mitä äänestys tähän saakka näyttää, tulee valtava enemmistö olemaan lakon julistamisen kannalla.

Rautateiden korjaustyöläiset ovat joutuneet suunnittelemaan lakkoa sen jälkeen kun Canadan rautatieyhtiöt kieltäytyivät hyväksymästä hallituksen sovittelukomitean tekemää päätöstä palkkojen korottamisesta. Lautakunnan viime lokakuulla tekemä päätös edellyttää kaikkien niiden työläisten palkan korottamista 2 sentillä tuntia kohti, jotka saavat alle 40 senttiä tunnissa. Korotuksesta oli määrä päästä osalliseksi kaikkien, jotka ovat olleet työssä vähintäin yhden kuukauden, sen sijaan että rautatieyhtiöt tähän saakka ovat saaneet maksaa mitä ovat vain halunneet niin kauan kuin työläinen ei ole vielä ollut kuutta kuukautta rautateiden palveluksessa. Suuri osa rautateiden työläisistä on luokiteltu n.k. ylimääräisten työläisten luokkaan, joiden tavallinen palkka on 25 senttiä tunnilta. Töiden «keskeytyksien» ja kaikenkaltaisten vähennysten kautta ovat yhtiöt pitäneet huolta siitä, että tähän luokkaan kuuluvat työläiset eivät olisi tilaisuudessa olemaan työssä kuutta kuukautta yhtä mittaa, niin etteivät he pääsisi osalliseksi korkeammasta palkasta.

Rautatietyöläiset ovat nyt kuitenkin ryhtyneet korjaamaan tätäkin asiaintilaa. Lakkoäänestys koskee kaikkiaan noin 30,000 työläistä.

— Työväenpuolueiden ohjelmissa löytyy monia kansanvaltaisia vaatimuksia, jotka ovat saattavat olla pikkuporvarillisestikin ajattelevien kerrosten ajatuskannan mukaisia ja työväestö on ainoa, joka niitä ajaa. Mutta se ei voi taistella minkään sellaisen kohdan puolesta, joka on ristiriidassa työläisetujen kanssa, joka kieltäisi tekemästä mitään, mikä hidastuttaisi työväenluokan vallankumouksellisen voiman kasvamista.

Vilkaisuja

Virsikirja poliittisena riitakapulana

Allekirjottaneen korville on taas tullut sellaisia juttuja, jotka tuovat monta unetonta yötä niille, jotka varottavat työläisiä antautumasta politiikkaan. Ovat kuulemma taas politikoineet niin että höyhenet ovat pölisseet. Ja eikös taaskin työläisten pitänyt voittaa niinkuin tarkotuskin oli.

Meidän tähtäimessämme on tällä kertaa se nujakka, mikä käytiin Bath City nimisen kaupungin valtuustossa Englannissa. Porvarit olivat siellä kuten heidän yleinen tapansa näkyy olevan, laulattaneet kouluissaan, lapsilla virsiä, joissa sanottiin kuinka tämä maailmanjärjestys sellaisena kuin se nyt rikkaineen ja köyhineen on, on itse Isä Jumalan asettama. Niinpä oli aivan työkseen lapsilla laulaa luruteltu laulua, joka näin suoralta kädeltä suomennettuna kuuluu seuraavasti:

«Rikas mies linnassaan
Ja köyhä veräjällä.
Heidät luotiin kumpikin
Luojan säätämällä.»

Ja sitten tällaisia:

«Jumala kullekin paikan antoi,
Toisille rikkautta ja kunniaa kantoi.
Toisille köyhän kodin ja työtä.
Mutta kaikilla Herran tahto myötä.»

Kaupungin valtuustossa olevat työväenmiehet vaativat, että tuollaisten virsien vetäminen on kerta kaikkiaan kouluissa lopetettava, koska ne nykyään eivät voi palvella mitään muuta kuin porvarien politiikkaa. Porvarien edustajat koettivat selittää, että koulujen laulukirjat on kirjotettu jo «ennenkuin vissit henkilöt ovat luokkavihaa lietsoneetkaan.» Työväenpolitiikukset olivat kuitenkin tanakasti sitä mieltä, että Herran evankeliumia käytetään aivan selvästi luokkayhteiskunnan ristiriitojen liisterinä, joka ei ole suinkaan ollut taivaallisen isän tahto. Tappelun tuloksena loppultakin olikin, että koulukomitean oli kiellettävä tainkaltaisten laulujen viljelys kouluissa.

Ja niin meillä on nyt taas yksi uusi työläispolitiikusten rötös silmäimme edessä. Hyvän hengellisillä veisuilla koristetun puukan heittivät nurkkaan ruojat ja tietysti ovat fränänneet sen tilalle jonkunlaisen punakantisen laulukirjan, jossa edellisten värsyjen sijasta lauletaan: Ei muuta johtajaa ei luojaa, kuin kansa kaikkivaltias.

Jos Bathin kaupungissa olisi ollut oikein todellisia luokkataistelijoita, niin olisi tämäkin poliittinen temppu jäänyt tekemättä. Kaupungin neuvosto olisi jäänyt vapaaksi proletaareista ja porvarien koulukirjat puhtaaksi työmaatunnelmien totisista tuulahduksista.

Mutta sellaisia otuksia ei nähtävästi Bathissa tunneta. Eikä sellaisten lintujen laulua kuulekaan enään muualla kuin siellä, missä työväen poliittinen ymmärrys ei ole vielä ehtinyt tehdä vaikutustaan.

Kaappoo.

Valon voitto

Eräs vanha tarina kertoo Orpheuksesta ja Euridicestä. Eurydice oli kaapattu ja viety maanalaisiin seutuihin. Orpheus meni hänen jälessään, otettuaan ensin harppunsa, jota hän soitteli mennessään. Tultuaan sitten maanalaisille seuduille, alkoi hän soittaa. Sisyfys istui kivelle, jota hän oli yrittänyt vierittää ylös jyrkänteen huipulle niin monta vuotta ja joka yhä vyöryi takaisin hänen päälleen. Ixion pysähtyi tulisen pyöränsä päällä. Tantalus lopetti turhat yrityksensä saada vettä. Danaiden tyttäret jättivät ponnistuksensa täyttää siivilänsä vedellä. Pluto hymyili ja ensimäisen kerran helvetin historiassa Furiesin kasvot olivat kyyneleistä märkänä. Hirviöt heltyivät ja sanoivat: Eurydice menköön sinun kanssasi, mutta sinun ei pidä katsoa taaksesi. Niin hän alkoi taas kävellä onkalossa, soittaen sieltä palatessaan. Ja kun hän, saavuttuaan taas päivänvaloon, ei kuullutkaan Eurydicen askeleita, katsahti hän taakseen ja siinä hetkessä oli Eurydice mennyt. Tämä vanha tarina antaa meille käsityksen alati kestävästä yrityksestä pelastaa totuus hirviöiden kynsistä. Jonakin aikana Orpheus ei enään katsokaan taakseen. Jonakin päivänä Eurydice saapuu siunattuun valoon ja vielä kerran ihmisten mielestä haihtuvat taikauskon harhat.

Vastauksia

— Pyssyruudin keksi Mikael Schwartz niminen munkki Goslarissa, Saksassa vuonna 1320.

* * *

— Sähköveturi on keksitty vuonna 1851. Sen keksijänä mainitaan Alfred Vail niminen mies.

* * *

— Kuuluisa Hudson Bay yhtiö on saanut sen hallussa nykyään olevista laajoista maa-alueista suurimman osan jo vuonna 1670, jolloin Englannin kuningas Kaarle II:nen antoi sille yhtiön pyynnöstä erinäisten alueoikeuksien ohella myöskin kauppaoikeudet kaikkiin niihin alueisiin, jotka sijaitsevat Hudson lahteen juoksevien jokien ja vesistöjen varsilla.

* * *

— Niiden saksalaisten pitkän matkan tykkien nykyisestä olinpaikasta, joilla tai jolla saksalaiset pommittivat Pariisia suursodan aikana noin 75 mailin päästä, ei ole lähempää tietoa. Kun saksalaiset sodan viime hetkinä peräänty ivät, löydettiin ainoastaan pitkänmatkan tykkien simenttiperustat. Sodan loppuaikoina kerrottiin saksalaisten kulettaneen pitkiä tykin piippuja läpi Belgian, joiden arveltiin olleen samoja, joilla Pariisia oli pommitettu. Saksalaiset ovat nämä ihmeelliset sotahirviöt joko tuhonneet tai sitten kätkeneet sellaisiin paikkoihin, etteivät ne salaisuuksineen olisi joutuneet ulkovaltojen käsiin.

Kysymyksiä

— Koska ensimäinen jauhomylly on rakennettu Canadassa?

— Mitä sana «Automobili» tarkottaa?

— Mistä sellainen sananparsi kuin «Damokleen miekka» on johtunut?

— Mikä ero on arabialaisilla ja roomalaisilla numeroilla?

— Kuka on keksinyt liikkuvakuvakoneen ja koska se on keksitty?

— Nykyään näkee sanomalehtiuutisten yhteydessä usein mainittavan Boksarikapinan korvausmaksujen suorituksesta. Koska tapahtui boksarikapina ja mikä se oli?

— Kumpiko on ennen ollut kana vaiko muna?

Erilaisia kuolintapoja

Laulaja vetää viimeisen virtensä. Vapaasukuinen kootaan isäinsä tykö. Juutalainen menee Abrahamin helmaan. Hurskas pääsee taivaan valtakuntaan. Puhuja vaikenee ijäksi. Runoilija kohoaa ikuisten tähtien luo. Kerjäläinen pääsee paremmille päiville. Haudankaivaja lasketaan hautaan. Pappi joutuu ylimmäisen papin kasvojen eteen. Sotilas nukkuu kunnian kentälle. Lyhdynsytyttäjän elämänlamppu sammuu. Kellosepän viimeinen tunti lyö. Näyttelijä joutuu korkeimman oikeuden eteen. Niittäjän on suuri viikatemies korjannut. Puutarhuri muuttuu maaksi jälleen. Ravintoloitsija on tyhjentänyt viimeisen lasinsa. Palokuntalaisen elämänliekki on sammunut. Seppä on puhaltanut viimeisen henkäyksen. Merikapteeni saavuttaa ikuisen satman j.n.e.

Kosto on suloinen

Eräs eteläruotsinmaalainen sanomalehti julkaisi äskettäin seuraavan huvittavan historian:

Eräässä Smolannin pitäjässä piti pari rajanaapuria huomattavan määrän kanoja. Mutta kanat aiheuttivat naapurusten kesken ainaisen epäsovun, sillä kanat eivät ymmärtäneet mitään laillisesta maanjaosta eikä raja-aidoista, vaan eksyivät usein luvattomalle alueelle, väittäen aina kumpainenkin isäntä niiden olevan naapurin kanoja. Lopputuloksena oli, että molemmat isännät lupasivat tästä lähin ampua jokaisen maallaan tavattavan vieraan kanan.

Ja toinen tekikin niin. Ammutun kanan heitti hän naapurin pihalle huutaen «ottakaa kananne». Siellä tehtiinkin niin, höyhennettiin kana ja syötiin. Teko uusiutui viisi kertaa. Mutta kun kuudes kana heitettiin, heitti naapuri sen heti takaisin huutaen samalla: pitäkää kananne, olemme jo väsyneet niiden vanhusten syöntiin. Omat kanani möin 10 kuukausi sitten.

Jos Kristus tulisi

Radikaalinen kongregatsionalistipappi Frederick Vining tempasi kuulijoitaan korvista, kun hän saarnatessaan sanoi Kristuksen itsensä olleen «ensimäisen ja suurimman vallankumouksellisen.» «Me tämän päivän liberaalit emme ansaitse kunniaa nykypäivän työstämme. Jos Kristus tänään astuisi maan päälle, olisi hänelle vaikeata löytää kirkkoa, jossa hänen annettaisiin saarnata.

Timminsin uutisia

Kokousasioita. Näytelmäseuran johtajaksi on valittu John Wirta $120.00 kuukausipalkalla ja hän on ottanut toimen jo vastaan. Suomen punaorpojen hyväksi keräyslistoilla ollut tuloja $44.50. Port Arthurin osaston keräyslistoilla ollut tuloja $19.75. Lauri Laitinen ei ollut vielä palauttanut hänelle lähetettyä keräyslistaa Suomen punaorpojen hyväksi. Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistojuhlaa päätettiin viettää kansainvälisesti sunnuntaina tammik. 20 p:nä. Alkuvalmisteluja varten valittiin toimikunta kehittämään juhlien onnistumista. Muistakaa jokainen saapua tähän muistorikkaaseen tilaisuuteen, jokainen vielä muistaa kuinka raaalla ja julmalla tavalla Saksan porvaristo surmasi nämä Saksan työväenluokan pelkäämättömät taistelijat. Heidän sorrettujen vapauden puolesta vuotanut veri velvoittaa meitä taisteluun koko maailman köyhälistön vapauden saavuttamiseksi ja kostamaan ne iskut, mitkä työväenluokka on saanut osakseen, ei yksin Saksassa, mutta kaikissa sivistysmaissa.

Koska suomalaiset ovat hyvin harvalukuisesti järjestyneet Porcupine Mine Workers Unioon ja se on, kuitenkin kaivantotyöt — harvoja poikkeuksia lukuunottamatta — tämän seudun työläisille ainoa teollisuusala, jossa he voivat työskennellä, mutta järjestyminen taloudellisiin järjestöihin on hidasta. Siksi valittiin teollisuusjärjestäjä osaston puolesta ja valituksi tuli E. Perikö. Keräyslistojen tarkastus on häirinnyt kokousten kulkua, kun niitä on aina tarkasteltu kokouksen ajalla ja siksi päätettiin, että jokainen kerääjä on velvollinen antamaan keräyslistan ja keräämänsä varat johtokunnan tarkastettavaksi ja johtokunta ainoastaan antaa ilmoituksen työkokouksessa kerätyistä varoista. Johtokuntaan valittiin ensi puolivuosikaudelle: järjestäjäksi N. Sivula, rahastonkirjuriksi Naimi Junell, rahastonhoitajaksi Hj. Kiviranta, pöytäkirjuriksi Hilma Selenski, jäsenkirjuriksi S. Schröder, taloudenhoitajaksi A. Long ja johtokunnan kirjuriksi Eshter Oksanen.

Suomesta saapuneita jääkäreitä. Canada on yhä enempi alkanut houkuttelemaan Suomesta siirtolaisia suurissa laumoissa tänne kultalaan ja tämä joukko on hyvin kirjavaa ainesta, koska sieltä pyrkii kaikki ammattijääkäritkin tänne. Nyt viimeksi saapuneista on **Jaakko Ollila**, Lappajärven kirkon kylästä, ottanut osaa vapaaehtoisena Suomen luokkasotaan valkoisten puolella, sekä sen jälkeen ollut ammatiltaan lakon rikkurina Pietarsaaressa, Porissa, y.m. Hän on ijältään noin 30 vuotta vanha ja hänen mukanansa on myöskin toinen vapaaehtoinen valkaisija Lappajärveltä. Myöskin näillä ympäristöillä on **Pöyryn Mikko**, Laihialta, Kylänpään kylästä, hän on ottanut valkoisten puolella osaa Suomen luokkasotaan sekä sen jälkeen toiminut innokkaasti suojeluskunnissa ja ollut kaikessa edes auttamassa Suomen valkohallitusta. Hän on talollinen ja kasvattanut kotonaan Laihialla kilpa-juoksijoita. Mutta nyt siirtynyt tänne Canadaan tutustuakseen tämän maan tereen suomalaisten toimintaan. Miksi te ammattivalkaisijat ette pysy siellä Suomessa? Onhan se teille tuhatjärvien luvattu maa, tahi alkoiko kalmán haju jo niin teitä pelottaa, että ette voineet olla nauttimassa siellä täysin «tunteini» niistä ihanista «vapauksista», minkä puolesta olette olleet taistelemassa? Luuletteko te täällä saavanne olla rauhassa ja koskemattomana, puhtaan omantuntonne kanssa? Te hylkiöt, te ette voi saada nyt enään tehtyjä tekojanne tekemättömäksi. Ne seuraavat teitä ja mitä vanhemmaksi te elätte, sen hirvittävämpänä ne teidän eteenne astuvat, sillä tilinteon päivät lähenevät jouduisammin kuin te kurjat osaatte kuvitellakaan. Nämä Suomesta tulleet valkaisijat käyttävät omaa äänenkannattajaansa tietojen levittäjänä Suomen maassa. Sitä todistaa ne kirjotukset ja kuvat mitkä ovat julkaistu Vaasan lehdessä. Onhan siinä kuvat Hollinger ja Dome Minesta sekä kaksi urheilu «pohjanpoikaa» ja se kirjotus niin teidänkaltaisenne.. Jatkakaa vaan yhä edelleen sitä ammattia, josta saatte itsellenne tyydytystä. Nämä valkaisijat majailevat Dom Minella, South Porcupinessa, joka onkin keskittynyt Pohjois-Ontariossa valkoisten pesäpaikaksi.

Suomalainen hukkunut. Jouluk. 28 p:nä, jälkeen puolenpäivän, hukkui kansalaisemme Herman Niemi, Mattagami jokeen. Hän oli menossa yli joen, mutta putosi kun jää oli vielä liian heikkoa. Tapauksen näkemässä oli myöskin hänen vaimonsa, sekä lapset, sillä he asuvat aivan joen rannalla, mutta jään heikkouden tähden he eivät voineet häntä pelastaa, eikä myöskään rientää apuun, sillä hukkunut oli suksilla menossa yli joen ja siksi hän pääsi niin etäälle rannasta. Hänen ruumiinsa saatiin ylös vasta jouluk. 30 p:nä ip. Vainajalta jäi kolme vielä lapsuusiässä olevaa lasta sekä vaimo, joihin tämä tapaus lähimmin ja ankarammin koskee, menettäen perheen ainoan huoltajan. Vainaja on ollut tällä mantereella jo lähes kolmekymmentä vuotta, joten häntä moni kaipauksella muistelee.

Murhia. Tämä Timmins on tullut jo kuuluisaksi paikaksi ja täällä myöskin tehdään jo murhia ei ainoastaan kaivannossa, mutta myöskin maan päällä. Niinpä jouluk. 21 p:nä eräs italialainen löi toista samaan kansallisuuteen kuuluvaa miestä Hollingerin muuttohuoneessa vasaralla päähän kolme kertaa, sillä seurauksella, että uhriksi joutunut on myöhemmin heittänyt henkensä. Riita on syntynyt jostakin pienestä velkajutusta, joka päättyi tällaiseen loppuun.

Eräs hiljan paikkakunnalle tullut neekeri löi yhtä ranskalaista partaveitsellä jouluk. 24 p:nä, sillä seurauksella, että ranskalainen on menettänyt henkensä. Riidan alku on vielä tämän kirjottajalle hyvin epäselvä, ehkä kuulustelut selvittävät asiat myöhemmin.

u — a.

Eri paikkakunnilta

MATKAKERTOMUS.

Koska kerta tulin valittua edustajaksi Sudburyssa pidettyyn Canadan Metsätyöläisten Teollisuus-Union Ontarion piirin edustajakokoukseen, Milelta 127 A. C. Ry., niin lienee paikallaan tehdä lyhyt matkakertomus.

Edustajakokous alkoi jouluk. 27 p. Lähdettyäni kämpältä joulun edellä poikkesin matkan varrella perheeni luona ja 25 p. lähdin Soosta Sudburyyn.

Sudburyn W. P. Osaston talolla olin tilaisuudessa tutustumaan paikkakunnalla asuvaan suomalaiseen väestöön, sillä joulupäivän iltana esitettiin siellä näytöskapale «Punanen laukku». Ihmisiä oli haali niin täysi, että oli melkein mahdoton päästä väliajoilla ulos. En koskaan olisi uskonut sitä, että Sudburyssa on Workers Partylla niin suuri kannattajajoukko. Kappaleen esitys meni kai tyydyttävästi, koska katsojat näyttivät olevan tyytyväisiä. Seuraavana päivänä tutustuin «Vapauden» toimihenkilöihin. Kaikki asiat talossa, kuulosti olevan hyvin. Kovasti näytti olevan kiire kaikilla toimihenkilöillä. Sain luvan käydä kellarissa, missä latoja työskentelivät ja lehti painetaan. Kellarissa ei saa vieras olla muuta kuin korkeintaan viisi minuuttia. Pelätään vieraitten häiritsevän talon työmiehiä tehtävissään. Talossa siis on hyvä järjestys.

Seuraavana päivänä alkoi meidän konventsioonimme. Edustajat kokoontuivat Liberty haalille ja konventsioonin menosta en voi muuta sanoa kuin, että kaikista asioista siellä keskusteltiin monipuolisesti. Toveruushenki oli kiitettävä.

Samaan aikaan oli Sudburyssa O. B. U:n piirikonventsiooni ja he eivät sallinneet meidän päästä keskusteluun niin tärkeästä kysymyksestä kuin on yhteisen taistelurintaman luominen. Kirjallisen esityksen lupasivat ottaa vastaan ja sen me jätimme, joka oli hyvin sovinnollinen. Vastaus oli kuten olette nähneet Vapaudesta. He pelkäsivät meidän suullista esitystä. Kun meille ei annettu tilaisuutta tehdä heille laajemmin selväksi yhteisen taistelurintaman tarpeellisuutta, niin tuleepa mieleen, että kovasti on päässyt pelko valtaan obu:laisten keskuudessa. He pelkäävät «poraamista» ja siksi eivät uskalla tulla keskusteluun niin tärkeästä asiasta kuin on se, että muodostaa unionistinen liike niin että se vastaa sitä tarkoitusta mitä unionistiselle liikkeelle kuuluu, ollakseen ase sorretun luokan kädessä.

Me olemme aina valmiit keskustelemaan kaikkien työläisten kans-

Rahaa Suomeen

Kurssi

Sk. 38.50

Dollarista

Lähetyskulut: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

sa. Me tahdomme teille huomauttaa, että se aika on mennyt kun pienet unioryhmät olivat mistään merkityksestä.

Keskittynyttä pääoman mahtia vastaan tulee taistelun taloudellisella alallakin olla kansainvälisesti toimiva järjestö.

Meidän mielipiteemme ei ole se, että hajottaa mitään työväen järjestöä, vaan tehdä niissä selväksi yhteisen rintaman välttämättömyyden tarve.

Tilanne on siksi vakava puutavarateollisuudessakin, että työläisten on noustava vaatimaan parempia elämisen mahdollisuuksia. Työn, orjat, miksi emme vaadi itsellemme oikeuksia. Me emme voi taistella ennenkuin me olemme järjestyneet lujaan kansainväliseen taistelurintamaan. Tässä on tehtävä, joka vaatii toimintaa. Siis toimikaamme ja vasta silloin kun työläiset ovat tietoisia asemastaan voivat he muodostaa sen rintaman, minkä edessä koko kapitalistinen järjestelmä horjuu. — T. H.

STACKPOOL, ONT.

Valkaisija Yrjö Vuorinen, kotoisin Mynämäeltä, Suutilan kylästä, Karjalasta, T. l. on tänne saapuneen tiedon mukaan lähtenyt Suomesta viime elokuun lopulla Astoriaan, Yhdysvaltoihin. Hän on ollut Turussa punavankien vartijana; ryöstöretkillä Virossa ja Aunuksessa ja kuulunut suojeluskuntaan tänne läätöönsä asti. Hänen kotinsa on oikein suojeluskunnan päämaja. Ehdonalaiseen vapauteen laskettuja punavankeja on hän ahdistellut Suomessa olojallaan kaikella tavalla. Hänen on pitänyt saada joltakin työv. yhdistykseltä todistuksen mutta siitä ei ole tarkempaa tietoa onko sitä hänellä tai ei.

Toivomme, että Yhdysvaltain puoluelehdet myöskin ottavat tämän palstoilleen. — Asian tunteva.

STEELEDALE, SASK.

Farmareilla on kohta taas vuosikontrahti täytettynä johon kuuluu pellon kyntäminen, kylväminen, sadon korjaaminen ja ajaminen sadon keinottelijain säiliöihin. Tuli hyvä vuodentulo, mutta farmarit ovat yhtä köyhiä kuin ennenkin. Nykyään pitäisi jokaisen vuoden olla «rekordivuosi» pitääkseen farmareita tasapainossa. Mutta tietäessään, että niin ei tule olemaan hakevat farmarit kiihkeästi ulospääsyä ahdingostaan. Ensiksi koetettiin parlamenttarista tietä. Kaikki kolme preeriprovinsia yhtyivät yksimielisesti farmarien eli progressiivi-puolueeseen. Mutta huomatessaan voimansa liian heikoksi ja tulokset sen mukaisiksi, on osa farmareista kääntänyt politiikalle selkänsä. Farmers Union, josta «politiikka ja politikoitsijat ovat ulos suljettu» on perustettu vastapainoksi, S. G. G. Assosiatioonille, joka toimii käsikädessä progressiivipuolueen kanssa. Minusta näyttää, että parmarit omaksi vahingokseen supistavat jo ennestäänkin ahdasta toimialaansa sulkemalla itsensä ulos politiikasta.

Nyt on ainoastaan co-operatiivinen toiminta kauppa-alalla, jossa farmarit voivat olla yksimielisiä, ja se on miltei ainut toiminta-alue niille, jotka eivät sovi politiikan kanssa. Mutta farmarit saavat vielä kauan hapuilla, ehkä useamman kerran vielä hypätä laidasta laitaan, ennenkuin löytävät ainoan ulospääsytien — kapitalismin kukistamisen.

Osastomme on toiminut kesän kuluessa pikkuhiljaa (ei kiitettävästi). Viralliset kokoukset on kyllä pidetty säännöllisesti ja tanssia runnattu, mutta siihenpä se on sitten rajottunut. Kasvatuksellista toimintaa, vaikka sitä onkin ulkoapäin painostettu, ei ole voitu ottaa työohjelmaan ollenkaan. Tanssin runnaukseenkin jo täytyi «mobilisoida» kaikki voimat, nuoret ja vanhat, sillä muuten ei olisi tullut siitäkään mitään. Ja kuitenkin meidän on pakko ylläpitää tanssia, sillä haali nielee rahaa. Joku täkäläisiä olosuhteita tuntematon voi ehkä ihmetellä, ettemme voi muuta kuin runnata tanssia. Tilanne on nimittäin sellainen, että meitä on täällä «piskuinen lauma» suomalaista yleisöä. Sen varaan ei kannata laittaa mitään, jolla pitäisi «tehdä rahaa». Ja rahaa meidän täytyy tehdä. Sentähden iltamien täytyy muodostua pisnesiltamiksi sekä semmoisiksi, että niihin voi englanninkielinen yleisökin saapua. Ja maankieltä taitamattomina emme ole pystyneet tälle yleisölle laittamaan muuta kuin tanssia sekä joku kukka- ja päskettiiltama. Noh, lohdutuksena olkoon, että haalissamme on työmme tulos tiivistettynä, kunhan ei se vain joutuisi kapitalistisen pakkoluovutuksen laiseksi ennenkuin ... kumouksellinen työväenliike siitä edes vähääkään ehtii hyötymään.

Canadan Uutisten asiamies ja Kyrön Villen silakka-agentti A. J. Reimari käväsi paikkakunnalla. Kovin oli mies arka, ei uskaltanut puhua C. Uutisten tilauksesta ja tilausmaksusta mitään, vaikka lehti on tulla tuprutellut rahatta, ilmaiseksi, aina «routavuosien» ajoilta saakka, jolloin sitä koetettiin jos jonkinlaisilla «substituuteilla», m.m. C. Uutisilla) sanomalehtinälkää (sammuttaa.

Reimari-paran omaatuntoa rasitti valkoisten syntien paino, ja sen tähden luonto lannistui punaisella maaperällä. Ei uskaltanut näyttää karvaansa. Tyhmän viattomasti puheli vaan puolukoista ja silakoista. Ja niin luonnolliselta näytti hänen yksinkertainen tietämättömyytensä, että jotkut tovereista arvelivat ei kannattavan «haaskata ruutia» moisen pommittamisessa.

Mutta annappa kun hän pääsi pois punaisten parista, niin ilmestyi Canadan Uutisiin semmoinen raportti, joka osottaa, että oli sillä ainakin tavallisen valkaisijan järki.

Miksi hän luikertelee punaisten seurassa? Miksi ei uskalla näyttää karvaansa, vaikka tietää, että hiuskarvaakaan ei hänessä taiteta kapitalistisen hallituksen sallimatta? — Se on veljensä veren ääni, joka häntä hermostuttaa. — Uutisten kirjottaja.

SALMON ARM, B. C.

Nuoriso-osasto lakkautti toimintansa toistaiseksi syystä kun paikkakunnalta siirtyi pois nuoret miehet jotka ovat toimivina henkilöinä osastossa, mutta toivottavasti nuoriso alkaa toimintansa jälleen, sillä ei minun tietääkseni siinä niin suuria johtomiehiä tarvita kun nuoriso-osasto toimii. Nostakaa jälelle jääneet toiminta pystyyn, vaikka ei teitä paljokaan ole, mutta ainakin on toivo jäsenlukunne lisääntymisestä, sillä onhan kasvavaa nuorisoa ympäristöllä.

Viime kirjotukseeni oli tullut väärin erään nimi, joka oli tutkijakomitealta saanut luvan liittyä osastoon. Se oli Kustaa Hautala ja se pitäisi olla Kustaa Hantula, jonka tässä pyynnöstään oikaisen.

Edempänä asuville suomalaisille pyydän huomauttaa, että ovat varuillaan kun tulee taasen tuonnempana joskus ilmoitus Vapauteen. Silloin taasen näytellään 3 näytöksinen kappale «Pariisin veitikka». Ajasta määrätään ilmotuksissa. — F. K.

Uuden vuoden vastaanotto

Pienikasvuinen, noin 10-vuotias poika työskentelee maalaistalon takapihalla halkopinon ääressä, sahaten ja pilkkoen isoista haloista keittiöpuita. Vaikka hän työskenteleekin ahkerasti, niin silti on hänellä kylmä. Vinha tuuli työntäytyy hyväilemään hänen paljasta ihoaan, jota ei kykene peittämään repaleiset vaatteet, sekä rikkinäiset jalkineet. Tuon tuostaankin suuntautuu pojan katse työn lomassa taloon johtavalle tielle. Katseessaan on jännittyneisyyttä ja kaihoa. Hän näyttää odottavan taloon jotakin tulijaa. — On uuden vuoden aatto. Hänen vuotensa lasketaan kalenterivuosittain, kun sensijaan talon palvelijoiden vuosi alkaa marraskuusta. Marraskuun ensimäisenä päivänä olivat lähteneet talon entiset palvelijat, lähteneet iloisesti laulaskellen ja rallatellen. Saman kuukauden puolivälissä olivat saapuneet uudet palvelijat. Nyt on hänen lähtöpäivänsä aatto. Hän lähtee aina vuoden ensimäisenä päivänä, ellei ole jäänyt entiseen paikkaansa. Hänen lähtönsä ja jäämisensä ei kuitenkaan riipu hänestä itsestään. Toiset ne ovat, jotka määräilevät hänen kohtalostaan. Hän ei ole ollenkaan varma seuraako hänelle nyt muuttopäivä, mutta silti hän odottaa jo tänään muuton tapahtumista. Siksi hänen katseensa suuntautuu tuon tuostakin taloon johtavalle tielle.

Iltapimeän saavuttua istuu hän talon ison pirtin eräässä nurkkauksessa. Ketään ei ollut tänään vielä taloon saapunut. On siis jäätävä odottamaan huomispäivänä tapahtuvaa ratkaisua. Epävarmuus painaa hänen mieltänsä. Talon isäntä ei ollut kunnanhuoneella pari viikkoa aikaisemmin toimitetussa köyhien huutokaupassa. Ei ollut ketään muitakaan tältä pitäjän äärimäiseltä salokulmalta. Ei siis ole tietoa, onko hänet jätetty entiseen paikkaansa, vai onko hänet joku muu huutanut. Joitakin kertoja aikaisemmin oli tapahtunut siten, että hänet oli jätetty entiseen paikkaansa, vaikkei elättäjänsä ollut ollutkaan huutokaupassa saapuvilla. Tätä mahdollisuutta ei hän nyt ota uskoakseen. Hän toivoo, että huomenna saapuu hakija, saapuu kuka hyvänsä, kunhan vaan saapuu. Ehkenpä sitten pääsee kouluunkin. Hänen olisi pitänyt päästä kouluun jo viime syksynä. Sen hän oli saanu tietää tarkastajalta, joka kunnan puolesta kävi hänen oloaan kesällä tarkastamassa. Tämä harvinaisen hyväntahtoinen täti kuunneltuaan hänen lukuaan, kiitteli häntä hyväksi lukijaksi ja sanoi, että syksyllä on isäntänsä pantava hänet kansakouluun. Sanomatonta riemua oli hän silloin tuntenut. Koulun alkamisaikaa oli hän sitten jännityksellä odottanut. Mutta koulu oli kaukana ja talossa oli kova kiire siihen aikaan kun koulu alkoi lukukautensa. Oli viljojen korjuuaika. Ei tullut kysymykseenkään kouluun pääsy. Vihaisesti oli isäntänsä murahtanut hänen huomautettuaan koulusta, että vai herroja tässä ruvettaisiin kouluuttamaan kunnan syöttiläistä ja sitäpaitsi kukapa tässä joutaa rahtaamaan sinne koululle. Sieltä koulun lähettyviltä pitäisi vielä hankkia asunto ja ainakin kaksi kertaa viikossa pitäisi tehdä sinne matka, maanantaisin kyyditä viikon eväiden kanssa ja lauantaina hakea pois. Ei, sellainen ei tule kysymykseenkään. — Siihen oli rauennut kouluun pääsymahdollisuus.

Aika läheni puolta yötä. Nukkuen ottavat vastaan uuden vuoden talon pirtissä olevat palvelijat. Hän «kunnan syöttiläs» ei nuku. Likaisella vuoteellaan, ajatustensa askarrellessa valvoo hän seinäkellon lyödessä kahtatoista, ilmoittaessa, uuden vuoden alkaneeksi. Ajatuksensa askartelevat selvittääkseen hänelle millaisia ovat nuo joka vuosi kunnanhuoneella toimitettavat orpojen ja vanhuksien huutokaupat. Kertaakaan hän ei ole ollut itse siellä saapuvilla. On kuullut toisten kertovan noista toimituksista tähän tapaan: vuoronsa perään huudetaan kunkin myytävän nimi, kysytään paljollako otetaan hänet vuodeksi elätettäväksi, kun yksi ja toinen on ilmoittanut huutonsa, eikä kukaan enää alenna, paukahtaa vasara. Kirjoihin merkitään ja toimitus jatkuu siksi kun kaikki ovat myydyt. — Useita kertoja on hän ollut tällaisessa huutokaupassa kaupattavana. Vanhempansa olivat kuolleet hänen ollessaan kolmen vuoden vanha. Siitä lähtien oli jatkunut hänen häpäisemisensä ja kärsimyksensä vuosi vuodelta. Pilkkaa ja tylyyttä oli hän saanut kokea loppumattomiin. Tässäkin olinpaikassaan ovat talon lapset häntä aina pilkanneet ja suuremmat lyöneetkin. Työtä, raskastakin työtä on saanut tehdä aamusta iltaan joka päivä. Ruoka on ollut huonoa ja vaatteista ei ole ollut juuri tietoa enempää talvipakkasella kuin kesäkuumallakaan.

Jonkun tunnin nukuttuaan, unen voitettua yölliset ajatukset, herää vaistomaisesti vapaampaa ja parempaa uutta vuotta odottava orpo. Alituiseen aamun kuluessa muistaa hän silmätä akkunasta taloon johtavalle tielle. Se on kiduttavaa odotusta, odotusta ilman varmuutta ja ilman tarkempaa kiinteää päämäärää. Kuin ilmassa leijaillen liitelevät vain ajatukset, loihtien silmien veteen kuvia koulusta, hyvistä tovereista kunnollisesta ruuasta ja vaatteista. Näiden kuvien vertaileminen nykyisyyteen synnyttää sanomattoman katkeran olon. Vesi tahtoo kieriä silmännurkkiin.

Vihdoinkin puolenpäivän aikaan ilmestyy tielle taloon tulija, ajaen hevosella sellaista kyytiä, että lumi lentelee vain kahden puolen reestä. Ikkunassa odottavan silmä kirkastuu. Ajaja saapuu pihaan. Odottaja tuntee hänet. Sehän on hänen serkkunsa kirkonkylältä. Tulisiko tämä häntä hakemaan? Silloinhan hänelle koittaisikin kultaiset ajat, serkku ja samoin hänen vaimonsa olivat osottautuneet kovin ystävällisiksi hänelle, hänen joitakin kertoja ollessaan vierailulla heidän luonaan.

Viimeinen suurin jännitys ratkeaa pian, sillä tulija saapuu pirttiin suuri turkki kainalossa, sekä esittää heti asiansa. Tervehdittyään pientä orpoa serkkuaan virkkaa hän: «Kuulin ettet ole päässyt kouluunkaan, vaikka piti päästä. Päätimme ottaa sinut luoksemme juuri etupäässä sentakia, että pääset kouluun. Sen käyminen voi merkitä tulevaisuudellesi paljon. Meillä tosin ei ole näin isoja tiloja asunnoksesi kuin on tämänkin talon pirtti. Pieni torppa vain, kuten tiedätkin. Mutta eihän meillä ole lapsiakaan, joten sinä sopinet sinne vielä. Lienetkin valmis lähtemään.» — Kuin parantavaa lääkettä oli tämä puhe pikku orvon sydämelle. Hän on valmis heti lähtemään.

Suureen turkkiin käärittynä, valoisampaa tulevaisuutta kohti matkaa pieni isätön ja äiditön orpo. Puhaltava tuuli, ajettaessa läpi lumisen metsien, ei tunnu nyt kylmältä ja vihaiselta. Tuntuu siltä kuin tuulen pauhinasta eroittautuivat sanat: «Hyvää uutta vuotta!»

Maailman upein työväentalo

«Ja Santtu se sano jotta komia
On Moskovan pojilla haali:
Marmorista pihtipielet
Ja seinillä kultamaali.»

Äskettäin kerrottiin lehdessämme erään espanjalaisten ylimysten päatsin joutumisesta työväen talokai. Seuraavassa kirjotuksessa tehdään pikapiirteinen silmäys varnasti maailman upeimpaan työväentaloon, n.k. Suureen palatsiin, joka sijaitsee Moskovan Kremlissä, ja jonka mahtavien holvien suojassa pidettiin Kolmannen kansainvälisen viimeinen kongressikin.

Kerrotaanpa hiukan tästä maailman upeimmasta työväentalosta.

Se, että Venäjän proletariaatti on voinut järjestää maailman köyhälistön kongressin tähän ennen niin «pyhään» paikkaan, johtuu luonnollisesti siitä, että sieltä on ajettu pois entiset vallanpitäjät. Venäjän köyhälistö, suistaessaan hartioiltaan riistäjänsä, sortajansa, aateliset ja keisarilliset ruoskijansa ja kiduttajansa, otti samalla yhteiskunnan haltuun niiden loisteliaat palatsit. Siihen on proletariaatilla ja talonpoikaistolla ehdoton oikeus, sillä heidän työnsä tuloksista on kiskottu rakennuskustannukset, loisteliaat koristelut. Ja heidän käsillään on myös palatsit rakennettu. Monella ent. tsaarin palatsilla on oma historiansa. Ja lienee tälläkin, vaikka en sitä lähemmin tunne. Talonpoikia raahattiin useinkin näihin rakennustöihin. Työtä teetettiin välittämättä työpäivän pituudesta, palkoista tai muusta korvauksesta. Ruoska oli pääasiallisimpana palkanmaksutapana. Ja paljon Venäjän työläisiä nääntyikin näille rakennustyömaille, hautaantuen niiden perustusten alle. Tsaarien ja aatelisherrain ylelliseen, laiskaan ja tuhlaavaiseen elämään tarvittavat määrättömät summat kiskottiin veroina työläisiltä ja talonpojilta. Veronkantotilaisuudet talonpoikaiston keskuudessa muodostuivat myöskin usein verisiksi ruoskimistilaisuuksiksi.

Venäjän köyhälistö omistaa nyt nämä yhteiskunnan loiseläimillä olleet asunnot, on oman työnsä tulosten valtiaana. Ja käyttää myös niitä maailman proletariaatin yhteisiin tarkotuksiin.

Suuri palatsi ja siihen kuuluvat lisärakennukset rakennettiin Nikolai 1:n aikana 1845. Palatsin liittyvä rakennusryhmä kuuluu vanhempaan aikakauteen, joka oli säästynyt palamatta Moskovan palossa 1812.

Ulkoapäin palatsi ei tee erikoisempaa vaikutusta. Tarkotuksellisesti niin on tehtykin. Julkipuolelle ei ole annettu loiston ja mahtavuuden leimaa siksi, koska siten on tahdottu osottaa kansalle tsaarien ja heidän naisiensa elämän yksinkertaisuutta ja vaatimattomuutta.

Mutta kun astut palatsiin sisälle, häikäisee jo eteisessä vastaantuleva prameus, kullan kiiltävä välkyntä, marmorista veistetyt pylvästöt, taiteelliset koristelut. Palatsin toiseen kerrokseen loivasti johtava porraskäytävä synnyttää suuremmoisuudellaan ja vaaleanruskeilla marmoriseinäpinnoillaan ensimäisen hämmästyttävän vaikutuksen suuriarvoisesta työstä. Ihailua herättää ensi kertaa palatsiin astujaan vielä käytävän kahta puolta kaartuvat kookkaat palmut ja niiden ympärille taiteellisesti ryhmitetyt moniväriset Crysanttikermät. Runsas sähkövalo valaa valoaan palmukäytävään synnyttäen kuin kesäpäivän kirkkauden. Luulet astelevasi jossakin etelän ihanilla, aurinkoisilla seuduilla.

Ja kun sitten ohjaa askeleensa pitkää käytävää pitkin istuntosaliin, hämmästyttää joka askeleella vastaan läikähtelevä loisteliaisuus. Istuntosalissa lainehtii mitä suurin koristeellinen ylellisyys. Salin suuria valkoisia marmoripylväitä kiertelee kultaiset koristelut, samoin seinä-, katto- ja ovipintoja. Maalaukset peittävät siellä täällä salin holvikaaria. Kaikkeen on tuhlattu arvoja ja työtä. Ja kaikki on suoritettu yksityiskohtia myöten hienolla taiteellisella aistilla ja maulla.

Samaa hienoutta, ylellisyyttä näkee huoneesta toiseen siirtyessään. Varsinkin n.s. Katariinan valtaistuinsali osottaa, että puutetta ei ole varoista; kitsasteltu ei ole vähääkään. Häikäisevä loisto valuu salin jokaisesta pieluksesta ja nurkkauksesta. Niinpä salin neljässä ovessa, jotka ovat kirjaillut monenlaisilla arvokkailla aineilla, on jonkun suojeluspyhimyksen kuvaa ympäröivä kiehkura tehty timateista.

Nämä ja monet muut keisarillisille elostelijoille kuuluneet huvittelu- ja irstailuhuoneet olivat nyt kongressin monien jaostojen ja ryhmien istuntohuoneina. Yrjönritarien suureen ja juhlalliseen saliin oli järjestetty eri maiden kommunistipuolueiden kustantamien kirjojen ja julkaisujen näyttely.

Wladimirin salissa ja kirkkoylimystön «pyhässä» kokoussalissa kongressin osanottajat aterioivat päivällisensä.

Kaikkiin näihinkin saleihin on uhrattu työtä ja tuhlattu kansan varoja suunnattomat summat.

Kävisi liian pitkäksi antaa osapuillekaan riittävää kuvausta näistä entisistä tsaarien asuinsijoista, niiden sisustuksen taiteellisesta puolesta, arvokkuudesta ja kauneudesta. Täytyy tyytyä vain edellä viitattuihin ylimalkaisiin viittauksiin.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken S. S. Osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on: Beaver Lake S. S. Osasto, Box 12, Worthington, Ont.

Canadan Työläispuolueen S. S. Järjestön sihteerin osoite on: A. T. Hill, 957 Broadview ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Coteau Hillin S. S. Osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on Isaac Wester, Steeledale, Sask.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvajhto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Keski-Ontarion Aluetoimikunnan sihteerin osoite on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kivikosken W. P. S. Osaston työkokoukset joka kuun ensimäinen sunnuntai kello 2 iltapäivällä omalla talolla. Kirjeenvaihto-osote: Mr. Hoxell, Kivikoski, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Larder Laken S. S. Osaston osote on: Anton Järvi, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Long Laken S. S. Osaston kirjeenvaihtajan osote on: Tilda Hänninen, Box 1630 Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto.osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Oct.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

North Branchin W. P. S. S. Osaston osoite on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur Ont.

Port Arthurin S. S. Osaton kirjeenvaihto-osote on: 121 Secord St. Port Arthur, Ont. Osaston kokoukset samassa paikassa joka toinen torstai klo 8. Naisjaosto kokoontuu joka keskiviikko kello 8.

Pottsvillen T. P. S. Osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 jpp. Osoite Pottsvillen T. P. S. O. Porcupine, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan laajennettu kokous on joka kuukauden ensimäinen maanantai Ft. Williamin Pirtillä, 211 Robertson St., klo 8 ill. — Kirjeenvaihto-osote on: K. Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.

Rosegroven osaston osoite on: S. S. Osasto, Rosegrove, P. O., Ont.

Sault Ste Marien s.s. sosietyn työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, saston omalla talolla, alkaen klo 8:30 ill. 121 Huron St.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan Sos. Osaston osoite on Sointula, B. C.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

Timminsin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Box 147, Timmins, Ont.

Toronton S. S. Osaston kokoukset ovat jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai omalla huoneustolla 957 Broadview ave. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Toronton s.s. osaston Agitationikomitea toimii ohjelma iltaman jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina ja **Nuoriso-osaston** ohjelmailtama pidetään neljäntenä sunnuntaina kuukaudessa, osaston haalilla. Kokoukset myös pidetään osaston haalilla, 957 Broadview ave.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

Can. Työläisp. Vancouverin suomalaisen osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 7.30 jpp. 2605 Pender St. E.

White Laken s.s. osasto pitää kokouksensa joka ensimäinen sunnuntai kuussa klo 1 ip. P. O. osote Carlin, B. C.

Windsorin osaston työkokoukset pidetään joka toinen keskiviikko ilta. Kirjeenvaihtajan osoite: Windsorin S. S. Osasto, 185 Cadellac St., Ford City, Ont.

Websters Cornersin S. W. P. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai klo puoli 8 illalla. Kirjevaihtoosote on: Armas Skytte, Websters Corners, B. C.

Yhdysvaltain S. S. Järjestön Keskustoimiston, Kielenkääntövirastön ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Socialist Federation, 3323 N. Clark St., Chicago, Ill. Kirjevaihto ja rahat ovat lähetettävät ylläolevalla osotteella.

Y. S. K. V. ja S. Ladysmithin Majan No. 17 kokoukset pidetään jokaisen kuun kolmas sunnuntai kello 9 aamulla. Kirjeenvaihto-osoite: Victor Alten, Ladysmith, Box 102, B. C. Canada.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan

toimisto-osotteet Ontariossa ovat: Sault Ste Marie, E. Kuusela, 121 Huron St.

Port Arthur, Kalle Laiho, 158 Secord St.

Timmins, V. Toko, P. O. Box 1005.

Työläiset! Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

Parannettu matkustajaliikenne Toronton ja Winnipegin välillä.

Canadian National Rautatiet täten ilmottavat tammikuun 5 päivä, 1924, voimaan astuneen parannetun matkustajaliikenteen uutta Longlac tietä.

«The National», Toronto, Winnipeg ja Länsi-Canadan juna tulee kulkemaan tätä uutta tietä ja Allandalen, Barrien, Orillian ja Washagon kautta, sensijaan että se on ennemmin kulkenut Beavertonin kautta, lähtien Torontosta 10.45 illalla päivittäin saapuen Sudburyyn 8.55 aamulla ja Winnipegiin 4.10 iltapäivällä, seuraavana päivänä.

«The Nationalin» yhteydessä tulee olemaan touristi-makuuvaunu Torontosta Winnipegiin ja Standard makuuvaunua Torontosta Edmontoniin. Näköalavaunu ja kirjastovaunu Torontosta Winniegiin ja Standard makuuvaunu Torontosta Sudburyyn. Ruokailuvaunussa tarjoillaan jokaisen aterian aikana.

Pilettejä, etukäteen varattuja paikkoja sekä täydellisiä muita tietoja saa kaikilta Canadian National Rautateiden akenteilta.

Karkausvuoden ensimäiset

Kuutamotanssit

Sudburyn Vapaus haalilla lauantaina, 5 päivä tammik. 1924.

Alkaa klo 8.30.

Oviraha 35c.

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä on mieheni veli **Simo Möttö** (käyttää nimeä Matson), kotoisin Säkkijärveltä, Paakkalan kylästä V. 1. ollut 10 vuotta tässä maassa. Jos hän itse eli joku huomaa nämä rivit, niin ilmottaisi minulle siitä. Sofia Möttö, 221 Alexandra St., Sault Ste Marie, Ont., Can.

Kaarlo Lindqvist, oleppa hyvä ja kirjoita alla olevalla osotteella, sillä asia tärkeä. Erland Kuusela, Soo, Ont., 121 Huron St.

Haluan tietää missä on **Tyyne Ketola**, kotoisin Kauhajoelta. Hänen pitäisi olla Amerikan puolella. Jos joku tämän huomaa, niin ilmoittakoon hänelle. Osote: E. Karkinen, Box 849, Cobalt, Ont., Can.

Notice of Special Meeting

Take Notice that a special meeting of Finnish Social Society Creighton will be held on January 13th, 1924 at Finnish Hall at the hour of 2 o'clock in the afternoon, for the following purposes:

1) To authorize the application for a Charter from the Finnish Organisation of Canada.

2) To authorize the transfer of our property to the Finnish Organization of Canada.

Dated at Creighton Mine this 13 day of Dec. 1923.

ILMOTUS YLIMÄÄRÄISESTÄ KOKOUKSESTA

Ottakaa huomioonne että Finnish Social Societyn ylimääräinen kokous tullaan pitämään tammikuun 13 p., 1924 suomalaisella haalilla kello kahdelta alkaen iltapäivällä, seuraavien asioiden tähden:

Valtuuttaa omaisuutemme luovutus Finnish Organization of Canadalle.

Valtuuttaa omaisuutemme luotto Finnish Organization of Canadalle.

Päivätty Creighton Minella, 18 p. joulukuuta, 1923.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Orderelssa.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolaisetyyliliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1838.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan ilbaa, palvelus kaupungissa sekä ilnjoille nopea. Puhelin 742, 639 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

TORONTO, ONT.

Hierontaa ja sairasvoimistelua, sydän, reumatismin, ishian ja hiusten sekä kasvojen hoitoa. Otan vastaan kotona koko päivän, 48 Widmer St. Käyn kodeissa. — Hieroja ja sairasvoimistelija Otto Järvinen. Toronto, Ont.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Ruokaa ja huoneita saatavana vilkottain, päivittäin ja aterioittain. Omistaja: Ida Mäki, 68—3rd Ave. Timmins, Ont.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55—4th Ave. — Ida Laine.

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 78 Elm St., Box 688, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Heipä-Hei!

Täällä olisi kaksi nuorta mammanlikkaa, talviheilaa vailla, jotka haluaisivat kirjeenvaihtoon kunnon poikien kanssa ja valokuvat olisi tervetulleita kirjeen mukana. Saa kirjottaa englannin eli suomenkielellä.

Miss Odottava ja Miss Kaipaava.

Osote: Ansonville, Ont., Box 121.

Tiedoksianto

Ajan muutos tullaan tekemään sunnuntaina, tammik. 6 p., 1924. Yksityiskohtaisia tietoja saadaksenne kääntykää kenen tahansa akentin puoleen.

Canadian National Railways.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Sudburysta

Ne kustamo-tanssit on siis Libertyn haalilla lauantai iltana, kuten viime lehdessä olleessa uutispätkässä kerroimme, ja niistä tuleekin taas kaikesta päättäen hyvin hauskat. Muistakaapa saapua suurella joukolla!

Ohjelma- ja keskustelukokoukseen Liberty haalille sunnuntai iltana tulee meidän rientää runsaslukuisina, varsinkin kun haalillamme ei ole taas muutamaan päivään ollut muuta kuin tanssia ja vakavampi puoli on jäänyt vähemmälle. Muistakaa siis kokoontua isolla joukolla tähän opettavaan ja samalla hauskaan tilaisuuteen.

Sudburyn osaston v. ja u:seura «Kisan» sääntömääräinen vuosikokous pidetään Liberty haalilla ensi sunnuntaina t.k. 6 p. klo 4.00 ip. Jäsenet, saapukaa kokoukseen!

Sulo Kokon ja Arthur Montourin (Chief War Eagle) välinen painiottelu, Grand Opera talolla viime tiistai iltana, päättyi kolmannessa kymmenen minuutin erässä, kun Kokko ei voinut enään kätensä loukkaantumisen takia jatkaa painimista. Kokon käsi loukkaantui jo ensimäisen erän aikana, mutta hän jatkoi painimista siitä huolimatta, kunnes hänen täytyi kolmannessa erässä lopettaa ja voitto meni siis Montourille Kokon loukkaantumisen kautta. Tilaisuudessa oli kovin vähän yleisöä.

Hiljan Suomesta saapunut Isaac Toili niminen mies kuoli St. Josephin sairaalassa v.k. 28 p., sairastettuaan vähän aikaa keuhkokuumetta. Hän oli työskennellyt Murry kaivoksella Suomesta saapumisestaan saakka. Hautaus toimitettiin viime lauantaina.

K. Salmen poika, Louis' townshipistä, on hoidettavana täkäläisessä St. Josephin sairaalassa äskettäin saamansa ampumahaavan johdosta. Louis townshipin koululla No. 3 ollessaan oli M. Kannikon poika käsitellyt kivääriä sillä seurauksella, että se laukesi, ja kuula tunkeutui K. Salmen yhdeksän vuotiaan pojan vatsasta sisään, tullen ulos takapuolelta. Pojan hengen jääsemisestä on toiveita.

Tuli hävitti osan Sudbury Construction and Machinery yhtiön omistamasta rakennuksesta aikaiseen viime lauantai aamuna, tehden noin 18,000 dollarin vahingon. Tuli sai alkunsa rakennuksen takaosasta olevasta mallihuoneesta ja levisi nopeasti rakennuksen keskiosaan. Syytä tulen irtipääsyyn ei tiedetä, mutta sen arvellaan saaneen alkunsa vioittuneesta sähkölangasta. Tämä oli ensimäinen suurempi tulipalo Sudburyssa sitten viime maaliskuun. Sudburyn piirissä viime vuoden ajalla tapahtuneet tulipalot tekivät, tämäkin tulipalo lukuunotettuna, kaikkiaan noin 600 tuhannen dollarin vahingon, josta puolet aiheutui sahamyllyn palossa Cutlerissa.

Huijarin polkuja painaltamaan on lähtenyt Dew Drop Innin viimeisin isäntä Frans Raiski. Tämä mies ilmestyi hijattain paikkakunnallemme juuri Suomesta tulleena ja ryhtyi runnaamaan mainittua ravintolaa. Viime keskiviikkoa vastaan yöllä oli hän kuitenkin kadonnut lapsensa ja juuri Suomesta tulleen vaimonsa kanssa. Kaikki ravintolan laskut ja muut vastattavat oli mies jättänyt selvittämättä. Miehen viheliäisyyttä on omiansa kuvaamaan se, että hän oli jättänyt kahden ravintolatyöläisensä palkat maksamatta, toiselta kolmen viikon ja toiselta kahden viikon. Myöskin on hän jättänyt erään kansalaisemme vastaamaan hänelle hankkimastaan takauksesta.

Mies on nähty perheensä kanssa menevän aikasin keskiviikkoaamuna Soohon päin menevään junaan ja arvellaan, että hän on mennyt Soohon nähtävästi hakemaan uusia tilaisuuksia kolttosien tekoon. Hän kun arvelee, ettei Canadassa ole vielä tarpeeksi huijareita, joten hänen täytyy myöskin yrittää valvoa tätä puolta ellei muuten niin puhaltamalla ainakin työläisten palkkoja.

Appelsiini haalilla, jossa Naisten Teollisuusunion Kehitysliiton nimellä paikkakunnallamme olevat o.b.u:laiset runnaa iltamia ja tansseja Industrialistin Canadan uutistoimiston pystyssäpitämiseksi, on järjestyksen ylläpitäminen ilman kauppalan poliisivoiman apua viimeaikoina käynyt mahdottomaksi, koska poliisit ovat muutaman päivän aikana joutuneet siellä vierailemaan pari kertaa. Toista viikkoa sitten oli siellä juopuneet kahisseet sillä seurauksella, että poliisi oli kutsuttu paikalle ottamaan miehiä kiinni ja eräs poika sai poliisioikeudessa maksaa kymmenen dollaria sakkoa ja oikeuskulut. Viime keskiviikkona syytettiin poliisioikeudessa Emil Huttula nimistä nuorta miestä juopuneena esiintymisestä sanotulla haalilla uuden vuoden aattoiltana ja akkunan rikkomisesta. Mies tunnusti itsensä syylliseksi ensimäiseen syytökseen, mutta kielsi rikkoneensa akkunaa ja joutui maksamaan kymmenen dollaria sakkoa ja oikeuskulut juopumisesta ja neljä dollaria korvausta akkunasta Orange haalin virkailijoille.

Majuriksi runnaa ensi maanantaina toimitettavissa kauppalan majurin ja valtuusmiesten vaaleissa Percy Morrison ja J. S. Gill, entinen valtuusmies. Entinen majuri toht. Arthurs ilmotti viime maanantai illan pidetyssä nimityskokouksessa luopuvansa majurin ehdokkuudesta ja kehotti ystäviään kannattamaan kelloseppää Gill'iä. Valtuusmiesehdokkaita on ainoastaan yhdeksän kuutta valtuusmiehen paikkaa varten, joten kauppalamme asukkailla ei ole suurta valitsemisen varaa. Kaikki viime vuotisen valtuuston jäsenet, valtuusmies Vincent'iä lukunottamatta, ovat ehdokaslistalla. Maanantai iltana pidetyssä nimityskokouksessa arvosteli entinen majuri ja pari neuvoston jäsentä paikkakunnalla ilmestyvää The Sudbury Star-lehteä hyvin ankarasti siksi, että se on aina tämän tästä penkonut asioita ja sanonut niistä «painavan» sanansa. Vasta äskettäin selvinneeseen kauppalan tilijuttuun, joka tuli kauppalalle maksamaan hyvän matkaa kolmatta tuhatta dollaria, oli Star-lehti entisen majurin mielestä myöskin, monien muiden kauppalan hallintoa koskevien asiain ohella, sekaantunut paheksuttavalla tavalla.

Majurin ehdokas Morrison osotti, että kauppalan asiain hoito maksoi veronmaksajille v. 1920 vain 5.58 milliä, jotavastoin se tuli viime vuonna maksamaan 7.46 milliä. Sitten penkoi hän vielä verojuttua ja todisti verojen kohonneen huomattavasti, kouluveroja lukuunottamatta, jotka ovat nykyään halvemmat kuin v. 1920. Sanoi omien verolaskujensa nousseen ja pyysi majurina ja hänen rahaministeriään selittämään miksi C. P. rautatieyhtiö maksoi vähemmän veroja vuosina 1922 ja 1923 kuin edellisinä, samalla kun 90 prosenttia kansalaisista maksoi enemmän. Tämän lisäksi paljasteltiin siellä yhtä ja toista, jonka kaiken kertominen veisi liian paljon tilaa.

Kauppalamme poliisiviranomaisia hämmästytti eräs Julius Kerenko niminen mies, kun hän tuli poliisiasemalle uuden vuoden päivänä ja sanoi poliiseille, että hän on hullu. Kerenko väitti, että kaikki on sekaisin hänen päässään ja vaati poliiseita huolehtimaan hänestä. Keskiviikkona oli Kerenko poliisituomari Brodien edessä syytettynä «hulluna olemisesta» ja hänet määrättiin vankilan lääkärin tarkastettavaksi.

Täten ilmoitamme, että rakas tyttäremme

HELMI

kuoli jouluk. 3 p., 1923, sairastettuaan kolmatta viikkoa lievästi sisällistä tautia. Noin tunnin kestävät tuskat murti elämän lopulta. Hän oli syntynyt Colemannissa, Albertassa 13 p. lokakuuta 1910, ollen siis 13 v. 1 kk. ja 20 päivän vanha. Häntä lähinnä kaipaamaan jäi isä, äiti, veli ja 3 siskoa sekä sukulaiset ja tuttavat.

Otto, Elin, Hilma, Edvard ja Sigrid Suuronen.

Miks täytyy meidän haudan poveen
Antaa armas Helmimme?
Miksi luonto-äiti julma
Riisti toivon taimemme?

Sun silmäs kirkas, sydän hellä
Sun ilonaurus raikkahin,
Ol lohtu tuskain keskelläkin
Ja palkkiomme parahin.

Sun tilaas «armas» tunteissamme
Ei mitkään aarteet täyttää voi
On kyyneleet vain lohtunamme
Kun mennyt oot sä meiltä oi!

Nyt Helmimme sun hauta peittää
Se sulle hellän levon suo
Vaik hyvästi nyt täytyy heittää
Jäät muistoissamme meidän luo.

Ilmoitus!

Täten tiedoksi annetaan, että räätäliliikkeeni sijaitsee nyt talossa N:o 38 Balsam St. (elikkä Vallin talossa), jossa valmistan huokeimpiin hintoihin pukunne, palttonne y.m. uusinta kuosia, ensiluokan työllä ja täydellä takauksella.

NURMISEN RÄÄTÄLILIIKE.
P. O. Copper Cliff — Ontario, Can.

TILATKAA POTKUKELKKOJA

joita valmistaa **IDEAL SKATE SLEIGH MFG**, ṡahvaa tekoa, parasta terästä jalakset. Hinnat ovat:

N:ro 1 — 7 jalkaa 6 t.	$10.50
N:ro 2 — 6 jalkaa 6 t.	10.00
N:ro 3 — 5 jalkaa (lasten)	9.00

Tilaukset on lähetettävä osotteella: **IDEAL SKATE SLEIGH MFG, 50 Claremont St., Toronto, Ont.**

Tilauksen mukana tulee seurata $3.00. — Huom.! Asiamiehiä halutaan, maksamme korkean palkkion. Kysykää asiamieskaavakkeita.

TARMO OSUUSRUOKALA

Parhaan ja halvimman ruuan saatte TARMOSTA

316 Bay St. — Port Arthur, Ont.

DOWNEY & DUCHARME

Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja

Phone 892 tai 1226.

McCOOL BLOCK — SUDBURY, ONT.

Katkeran surun murtamana saamme ilmottaa, että rakas poikamme

WILLIAM

hukkui luistellessaan Wabizigin järvellä 23 p. joulukuuta, 1923, oltuaan ilonamme 8 v. 4 kk. ja 23 päivää. Lähinnä häntä suremaan jäi äiti, isä ja kaksi veljeä sekä täti ja kaksi serkkua New Yorkissa.

Lyydia ja Otto Salo.
Nairn Centre, Ont., Can., Box 101.

Syksyn myrskyt ja talven
tuiskut Williamimme kummulla kaihoten soi.
Vaaleassa kirstussa kummun
alla Williamimme untansa unelmoi.
Kun Vellamo elämän häneltä
riisti keskellä kukkivan
lapsuuden.

Äiti ja isä.

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille jotka ottivat osaa suruumme ja niistä kauniista kukkaseppeleistä jotka toitte Williamin muistoksi.

Lyydi ja Otto.

Täten saamme kaiholla ilmottaa, että serkkuni

IISAK TÖYLI
(eli Wästi)

sairastettuaan keuhko- ja aivokuumetta viisi vuorokautta, kuoli St. Josephin sairaalassa Sudburyssa joulukuun 28 p., 1923. Wästi oli syntynyt Ylistarossa Vaasan l. huhtikuun 2 päivä, 1899. Häntä lähinnä kaipaamaan jäi äiti, 2 siskoa ja 3 veljeä Suomessa ja 1 veli tässä maassa sekä lukuisa sukulais- ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Mary ja Alex Salo.
Sudbury, Box 1088.

Miksi täällä elon myrskyt
pauhaa, miks meillä aina
murheen musta yö?
Miksi kalman kalvat murskaa,
jauhaa,
nuorenkin miehen maahan
lyö.

Serkku.

Ikävällä ja kaipauksella ilmoitan, että rakas mieheni

JACOB JACOBSON

vaipui kuolon uneen Finlandissa, Ont., jouluk. 23 p., 1923, sairastettuaan pitemmän aikaa hivuttavaa tautia. Vainaja oli syntynyt Jalasjärvellä W. läänissä, toukokuun 1 p. 1863., ollen kuollessaan 60 v. 7 kk. ja 22 p. ikäinen, jonka täten tiedoksi annan sukulaisille ja tuttaville tässä maassa ja Suomessa.

Mrs. Anna Jacobson.
o. s. Simonen.

Kolkko vaik hauta,
Levon se suopi,
Siksipä surun syytä ei lie —
Taistomme täällä vain
Tuskaa tuopi. Hautaakin
kolkompi elon tie.

Pyydän lausua sulimmat kiitokseni kaikille niille tovereille ja toverittarille, jotka tulitte saattamaan miestäni viimeiseen lepoonsa, ja niistä seppeleistä, joita toitte kuin myöskin puheesta, runoista ja lauluista, joita suorititte hautaustilaisuudessa.

Mrs. Anna Jacobson.

Vuosikokous-kutsu

Kaikkien Finnsh Societyn velkojain ja muitten sen jäsenten on saavuttava vuosikokoukseen persoonallisesti tai valtakirjalla, jossa tullaan keskustelemaan tärkeistä sen sisäisistä asioista ja poissaolijat saavat tyytyä läsnäolijain päätöksiin.

Kokous alkaa tammikuun 27 p. kello 2 i.p. 1924 Finnish Soc. talolla, 2605 Pender St. E. Vancouver, B. C.

F. S. Johtokunnan puolesta
J. VAKEVA.

Isännöitsijä Halutaan

Tarmo osuusruokala haluaa toimeensa kykenevän isännöitsijän. — Hakijalta vaaditaan kaksinkertainen kirjanpitotaito ja $500.00 takaus. Hakemukset on oltava sisällä ennen 5 päivää tammikuuta ja toimeen on astuttava heti.

TARMO OSUUSRUOKALA
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

ALEX MÄEN
PALLORUUMA
Uudessa paikassa
121 Secord St., Port Arthur, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjottakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO

290 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Red Taxi,

W. LUOMA ja F. SUSZEK
Ensiluokan autoajurit
Phone 77
Rothschild Block, Elgin St.
Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. — Phone 194

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

"Nyal"
ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

TIMMINSIN
Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins — Ontario.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Kokki halutaan

Tarmo Osuusruokala julistaa kokin paikan siihen kykenevien henkilöiden haettavaksi. Ruoka on valmistettava noin 75 tai 150 hengelle, apulaiskeittäjä on. Hakijan tulee kuulua johonkin työväenjärjestöön. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisine suosituksineen on lähetettävä ennen tammik. 15 p. 1924 osotteella:

TARMO
316 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Helsingissä kurssin suorittanut

HIEROJA

MIMMI SAVOLAINEN
38 Centre St. Port Arthur, Ont.
Otan vastaan kotonani ja tulen myös perheisiin.

Ciropraktiikka

poistaa taudin syyt.
HOWRD H. SCOTT, D. C. SP. C.
Smith Studio, Lang St. Cobalt, Ont. tiistaina, torstaina ja lauantaina.
Armstrong St., New Liskeard, Ont. maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

St. Regis Bakeries
Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries
Box 477 — Timmins, Ont.

SUUREN SUMMAN RAHAA maksaisi moni, jos voisi ostaa itselleen Englanninkielen taidon, sillä maankielen taito on Canadassa suuri arvoinen. Hyvin järjestetyn kirj. opetuksen avulla voi jokainen oppia Englanninkielen kotonaan lyhyessä ajassa ja vähällä vaivaa. Lähettäkää heti osotteenne ja 5c saadaksenne laajan selostuskirjan.

Suom. Kieliopisto, Vaasa, Finland

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACHER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.